

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ມາດຕະຖານ ການປະຕິບັດກະສິກໍາທີ່ດີ ສໍາລັບ ສາລິແຂງ
Good Agricultural Practices for Maize (ພິມຄັ້ງທີ 2)

ກະຊວງ ກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້

ກົມປູກຝັງ, ພະແນກມາດຕະຖານ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ປີ 2021

ຈັດພິມໂດຍ: ກົມປູກຝັງ, ສະໜັບສະໜູນໂດຍ:

ໂຄງການຜະລິດກະສິກໍາເປັນສິນຄ້າ ຢູ່ ສປປ ລາວ

ໂຄງການຜະລິດກະສິກໍາເປັນສິນຄ້າ ຢູ່ ສປປ ລາວ
Lao Agriculture Competitiveness Project

ຄຳນຳ

ເພື່ອຜັນຂະຫຍາຍ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທິດນຳ ຂອງພັກ ເຊິ່ງໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນມະຕິ 9 ສະໄໝທີ VIII ຂອງ ກົມການເມືອງສູນກາງພັກ ວ່າດ້ວຍ ກະສິກຳ ສະອາດ. ຂະແໜງການ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເວົ້າລວມ, ເວົ້າສະເພາະກໍ່ຄື ກົມປູກຝັງ ໄດ້ພະຍາຍາມ ລວບລວມ ເອົາຂໍ້ ມູນທາງດ້ານນິຕິກຳ ແລະ ດ້ານວິທະຍາສາດ ຈາກ ພຶດຕິກຳຕົວຈິງ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ ການຜະລິດ ກະສິກຳໃຫ້ມີຄວາມສະອາດ ແລະ ປອດໄພ ພ້ອມທັງເປັນທີ່ຍອມຮັບ ຂອງຜູ້ບໍລິໂພກ.

ສາລີແຂງ ເປັນສິນຄ້າກະສິກຳ ທີ່ມີຄວາມສຳຄັນທາງເສດຖະກິດ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນອຸດສະຫະກຳການຜະລິດອາຫານຄົນ (Food) ແລະ ອາຫານສັດ (Feed) ເປັນສິນຄ້າ ກະສິກຳທີ່ປະເທດເຮົາມີທ່າແຮງໃນການຜະລິດ ເພື່ອເພີ່ມການສົ່ງອອກຕາມ ຂໍ້ຕົກລົງການຄ້າເສລີ ອາຊຽນ (AFTA). ດັ່ງນັ້ນ ການກຳນົດມາດຕະຖານ ການປະຕິບັດກະສິກຳທີ່ດີ ສຳລັບ ສາລີແຂງ ຈຶ່ງເປັນປະໂຫຍດຕໍ່ ຊາວກະສິກອນ ແລະ ຜູ້ປະກອບການ ໃນການຜະລິດ ສາລີແຂງ ໃຫ້ເປັນສິນຄ້າມີຄຸນນະພາບ. ກົມປູກຝັງ ຈຶ່ງໄດ້ສ້າງ ມາດຕະຖານ ການປະຕິບັດກະສິກຳທີ່ດີ ສຳລັບ ສາລີແຂງ.

ເພື່ອເປັນການຈັດຕັ້ງຜັນຂະຫຍາຍຂໍ້ຕົກລົງ ຂອງລັດ ລັດຖະມົນຕີ ວ່າການ ກະຊວງ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ວ່າດ້ວຍ ມາດຕະຖານກະສິກຳທີ່ດີ ໃຫ້ເປັນອັນ ລະອຽດທາງວິຊາການ ເພື່ອເປັນຄູ່ມື ແລະ ບ່ອນອີງ ໃຫ້ແກ່ ກຸ່ມຜູ້ຜະລິດ ກະສິກຳທີ່ດີ ແລະ ວິຊາການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຄວບຄຸມ ມາດຕະຖານກະສິກຳທີ່ດີ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແລະ ສອດຄ່ອງ ຕາມມາດຕະຖານ ແລະ ຫຼັກການຕ່າງໆ ຂອງການຜະລິດກະສິກຳທີ່ດີ ແນ່ໃສ່ສິ່ງເສີມການຜະລິດ ກະສິກຳທີ່ດີ ເປັນສິນຄ້າ ໃຫ້ນັບມື້ນັບຫຼາຍຂຶ້ນ.

ບົ່ມມາດຕະຖານ ການປະຕິບັດ ກະສິກຳທີ່ດີ ສະບັບນີ້ ໄດ້ຮຽບຮຽງ ແລະ ພັດທະນາ ມາຈາກ ບົດຮຽນຕົວຈິງ ແລະ ເອກະສານອ້າງອີງ ຈາກແຫຼ່ງຕ່າງໆ. ດັ່ງນັ້ນ, ກົມປູກຝັງ ຫວັງຢ່າງຍິ່ງ ວ່າຈະອຳນວຍ ຄວາມສະດວກ ທາງດ້ານວິທີປະຕິບັດ ໃຫ້ແກ່ ກຸ່ມຜູ້ຜະລິດ ແລະ ຜູ້ ປະກອບການ ນຳໄປໝູນໃຊ້ ໃນການຜະລິດກະສິກຳທີ່ດີ ສຳລັບ ສາລີແຂງ ໃນກຸ່ມບ້ານພັດທະນາ ຫຼື ຟາມເພື່ອເປັນແນວທາງໃຫ້ກັບວິຊາການ ໃນການຍົກລະດັບ ຄຸນນະພາບ ທາງດ້ານ ມາດຕະຖານ ກະສິກຳ ທີ່ດີໃຫ້ດີຍິ່ງຂຶ້ນ.

ເປັນທີ່ແນ່ນອນແລ້ວວ່າ ການຈັດພິມໃນຄັ້ງນີ້ເປັນການ ຈັດພິມເປັນຄັ້ງທຳອິດ. ດັ່ງນັ້ນ, ຈຶ່ງປາສະຈາກບໍ່ໄດ້ ຂໍຂາດຕົກບົກຜ່ອງ ດ້ານຕ່າງໆ. ຊຶ່ງກົມປູກຝັງ ພ້ອມຍອມຮັບ ຄຳຕຳນິຕິຊົມ ເພື່ອເອົາມາປັບປຸງແກ້ໄຂ ແລະ ປັບປຸງ ບົ່ມຫົວນີ້ ໃຫ້ດີຂຶ້ນເລື້ອຍໆ.

ຫົວໜ້າກົມປູກຝັງ

ດຣ. ມິນທາທິບ ຈັນເພັງໄຊ

ສາລະບານ

ໜ້າທີ

ຄຳນຳ

ພາກທີ I ພາກສະເໜີ

1. ຂອບເຂດ..... 1
2. ອະທິບາຍຄຳສັບ..... 1

ພາກທີ II ຂໍ້ກຳນົດມາດຕະຖານ ແລະ ຂໍ້ແນະນຳ ກ່ຽວກັບ ການປະຕິບັດກະສິກຳທີ່ດີ ສຳລັບ
ສາລີແຂງ

1. ປະຫວັດ ແລະ ການຈັດການພື້ນທີ່ການຜະລິດ..... 3
2. ການນຳໃຊ້ແນວພັນ..... 4
3. ຝຸ່ນ ແລະ ທາດອາຫານບຳລຸງດິນ..... 4
4. ແຫຼ່ງນໍ້າ ແລະ ການສະໜອງນໍ້າ..... 6
5. ການນຳໃຊ້ ແລະ ການເກັບຮັກສາ ວັດຖຸ ຫຼື ສິ່ງທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ..... 6
6. ການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມື ແລະ ອຸປະກອນເກັບກ່ຽວ..... 9
7. ການເກັບຮັກສາ ແລະ ການຂົນສົ່ງ..... 9
8. ການພິສູດຫຼັກຖານ ແລະ ການຮຽກຄືນ..... 11
9. ສຸຂະພາບຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ..... 12
10. ການຝຶກອົບຮົມ..... 12
11. ການບັນທຶກຂໍ້ມູນ..... 12
12. ການທົບທວນຄືນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ..... 13

ພາກທີ III ຂໍ້ກຳນົດ ແລະ ວິທີການກວດກາປະເມີນຜົນ

- ຕາຕະລາງທີ 1 ຂໍ້ກຳນົດ ແລະ ວິທີການກວດກາປະເມີນຜົນ..... 14

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ I

1. ການຈັດການຄຸນນະພາບ ໃນຂະບວນການຜະລິດ..... 24
2. ການເກັບກ່ຽວ ແລະ ການປະຕິບັດຫຼັງການເກັບກ່ຽວ..... 25

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ II ຮ່າງບົດບັນທຶກຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ..... 28

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ III ພະຍາດພືດ ແລະ ສັດຕູພືດທີ່ເກີດກັບສາລີ..... 35

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ IV ຫົວໜ່ວຍ..... 52

ມາດຕະຖານ ການປະຕິບັດກະສິກຳທີ່ດີ ສຳລັບ ສາລີແຂງ

ພາກທີ I ພາກສະເໜີ

1. ຂອບເຂດ

ມາດຕະຖານ ການປະຕິບັດກະສິກຳທີ່ດີ ສະບັບນີ້ ກວມເອົາການຜະລິດກະສິກຳທີ່ດີ ສຳລັບ ສາລີແຂງ ໃນທຸກຂອດຂອງການຜະລິດຕັ້ງແຕ່ຂອດການຜະລິດຈົນຮອດຂອດຫຼັງການ ເກັບກ່ຽວ.

2. ອະທິບາຍຄຳສັບ

ສາລີແຂງ (corn or maize) ແມ່ນໝາຍເຖິງ ສາລີເມັດແຂງ (kernel) ແລະ ມີປະລິມານທາດແປ້ງຫຼາຍ ມີຊື່ວິທະຍາສາດວ່າ *Zea mays L.* ຈັດຢູ່ໃນຕະກູນ Gramineae, ສຳລັບໃຊ້ເປັນອາຫານຄົນ ແລະ ສັດ.

ຝັກສາລີມີກາບ (unhusked corn ear or unhusked maize ear) ໝາຍເຖິງຝັກສາລີທີ່ແກ່ ໂດຍຍັງມີກາບຫຸ້ມຢູ່.

ຝັກສາລີປອກເປືອກ ຫຼື ຝັກສາລີ (husk corn ear or husked maize ear) ໝາຍເຖິງ ຝັກສາລີ ທີ່ປອກກາບແລ້ວ ແຕ່ຍັງບໍ່ໄດ້ ແກະເມັດ.

ເມັດສາລີ (maize kernel or corn kernel) ໝາຍເຖິງ ເມັດສາລີ ທີ່ແກະອອກ ຈາກຝັກແລ້ວ ບໍ່ລວມເຖິງເມັດທີ່ໃຊ້ເປັນເມັດພັນ.

ຝັກທີ່ບໍ່ໄດ້ຄຸນນະພາບ (damaged ear) ໝາຍເຖິງ ຝັກສາລີທີ່ມີ ເມັດງອກ, ເມັດແຕກ, ຝັກທີ່ຖືກທຳລາຍ ຈາກເຊື້ອລາ, ແມງໄມ້ ຫຼື ສັດຕູພືດອື່ນໆ ຫຼື ຝັກມີສີ ແລະ ກິ່ນຜິດປົກກະຕິ.

ການກວດພິຈາລະນາ (visual inspection) ໝາຍເຖິງການກວດກາເບິ່ງລັກສະນະ ປະກົດການຂອງສິ່ງໃດໜຶ່ງເຊັ່ນ: ຜົນຜະລິດ, ຜະລິດຕະພັນ, ສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເກີດຂຶ້ນ ໂດຍການກວດສັງເກດດ້ວຍສາຍຕາ ແຕ່ອາດຈະໃຊ້ວິຈາລະນະຍານອື່ນໆ ໃນການ ປະກອບ, ແຕ່ຕ້ອງຂຶ້ນກັບ ເງື່ອນໄຂ ທີ່ຕ້ອງການກວດກາ ຫຼື ອາດຈະໃຊ້ ເຄື່ອງມືຊ່ວຍ ເຊັ່ນ ແວ່ນຂະຫຍາຍ ລວມທັງ ກວດກາການຜະລິດ ຫຼື ຂະບວນການ ຜະລິດນຳອີກ.

ຢາປາບສັດຕູພືດ (pesticide) ໝາຍເຖິງ ວັດຖຸອັນຕະລາຍທີ່ໃຊ້ໃນການ ຜະລິດ ກະສິກຳ.

ວັດຖຸ ຫຼື ສິ່ງທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ (hazardous substances) ໝາຍເຖິງ ວັດຖຸ ແລະ/ຫຼື ສິ່ງໃດໜຶ່ງ ເຊັ່ນ: ສານເຄມີ, ເຊື້ອຈຸລິນຊີທີ່ບໍ່ເປັນປະໂຫຍດ ທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ຄົນ, ສັດ, ພືດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ສານເຄມີ ໝາຍເຖິງ ຜຸ່ນເຄມີ, ຢາປາບສັດຕູພືດ, ຢາຂ້າຫຍ້າ, ຮໍໂມນ, ສານເຄືອບຜິວ ແລະ ແຮ່ທາດບໍາລຸງດິນ.

ສັດຕູພືດ (pest) ໝາຍເຖິງ ພືດ, ສັດ ແລະ ຈຸລິນຊີ ທີ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມ ເສຍຫາຍ ຕໍ່ຜົນຜະລິດພືດ.

ການກວດສອບຄືນຫຼັງ ຫຼື ຍ້ອນຫຼັງ (traceability) ໝາຍເຖິງ ຄວາມສາມາດ ໃນການ ຕິດຕາມ ແຫຼ່ງທີ່ມາຂອງສິນຄ້າກະສິກໍາ ຈາກຂະບວນການຜະລິດ, ການຈັດ ການ/ການປຸງແຕ່ງ ແລະ ການຈໍາໜ່າຍສິນຄ້າກະສິກໍາ ແລະ ອາຫານ.

ການປົນເປື້ອນ ສິ່ງທີ່ບໍ່ຕ້ອງການປະປົນຢູ່ກັບຜະລິດຕະພັນ ຫຼື ບໍລິເວນອ້ອມຮອບ ຜະລິດຕະພັນ ຊຶ່ງອາດກໍ່ໃຫ້ເກີດຜົນກະທົບຕໍ່ ຄວາມ ປອດໄພ ຫຼື ຄຸນນະພາບຜົນຜະລິດ.

ການປ້ອງກັນພືດແບບປະສົມປະສານ (Integrated Pest Management; IPM) ໝາຍເຖິງລະບົບການປ້ອງກັນສັດຕູພືດ ໂດຍການເນັ້ນໃສ່ ປະຊາກອນ ຂອງສັດຕູພືດ ກັບສະພາບ ແວດລ້ອມ ແລະ ນໍາໃຊ້ ເຕັກນິກວິທີການ ທີ່ເໝາະສົມ ທັງໝົດມາປະສົມປະສານ ເຂົ້ານໍາກັນ ເພື່ອຫຼຸດປະລິມານສັດຕູພືດ ໃຫ້ຢູ່ໃນລະດັບທີ່ບໍ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດ ຄວາມເສຍຫາຍ ທາງເສດຖະກິດ.

ພາກທີ II

ຂໍ້ກຳນົດມາດຕະຖານ ແລະ ຂໍ້ແນະນຳ ກ່ຽວກັບ ການປະຕິບັດກະສິກຳທີ່ດີ ສຳລັບ ສາລີແຂງ

ຂໍ້ກຳນົດມາດຕະຖານ ແລະ ຂໍ້ແນະນຳ ກ່ຽວກັບ ການປະຕິບັດ ກະສິກຳທີ່ດີ ສຳລັບ ການຜະລິດສາລີແຂງ ໃຫ້ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ປອດໄພ ສຳລັບ ໃຊ້ເປັນອາຫານຄົນ ແລະ ສັດ.

1. ປະຫວັດ ແລະ ການຈັດການພື້ນທີ່ການຜະລິດ

ຂໍ້ກຳນົດ 1: ຕ້ອງມີປະຫວັດການນຳໃຊ້ພື້ນທີ່ທີ່ສາມາດກວດສອບໄດ້ໃນໄລຍະ 2 ປີ ຜ່ານມາ

ພື້ນທີ່ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຜະລິດ ຕ້ອງເຮັດປະຫວັດການຈັດການພື້ນທີ່ ຜ່ານມາໃນເມື່ອກ່ອນ ແລະ ສາມາດກວດສອບຍ້ອນຫຼັງໄດ້ ຫຼື ມີເອກະສານຢັ້ງຢືນ ການນຳໃຊ້ພື້ນທີ່ດັ່ງກ່າວ ຈາກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ຂໍ້ກຳນົດ 2: ຕ້ອງວິໄຈດິນເພື່ອກວດສອບສານເຄມີຕົກຄ້າງ ຢ່າງໜ້ອຍ 1 ຄັ້ງ ໂດຍເກັບຕົວຢ່າງ ດິນສິ່ງໃຫ້ ຫ້ອງວິໄຈ ແລະ ເກັບໃບແຈ້ງຜົນການວິໄຈໄວ້ ເປັນຫຼັກຖານ.

ພື້ນທີ່ທຳການຜະລິດ ຕ້ອງເປັນພື້ນທີ່ບໍ່ມີສິ່ງທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ ທີ່ຈະ ເຮັດໃຫ້ເກີດການຕົກຄ້າງ ຫຼື ປົນເປື້ອນໃນຜົນຜະລິດ.

ກໍລະນີ ພື້ນທີ່ປູກຢູ່ໃກ້ ຫຼື ຢູ່ໃນເຂດ ອຸດສາຫະກຳ ຫຼື ພື້ນທີ່ ມີຄວາມສ່ຽງ ຈາກວັດຖຸ ຫຼື ສິ່ງອື່ນໆທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ ກໍ່ໃຫ້ເກີດການຕົກຄ້າງ ຫຼື ປົນ ເປື້ອນໃນຜົນຜະລິດ ໃນໄລຍະກ່ອນການຜະລິດ ຕ້ອງວິໄຈດິນເພື່ອກວດສອບ ສານເຄມີຕົກຄ້າງ ຢ່າງໜ້ອຍ 1 ຄັ້ງ ໂດຍເກັບຕົວຢ່າງ ດິນສິ່ງໃຫ້ ຫ້ອງວິໄຈ ແລະ ເກັບໃບແຈ້ງ ຜົນການວິໄຈໄວ້ ເປັນຫຼັກຖານ.

ໃນກໍລະນີ ເປັນພື້ນທີ່ການຜະລິດໃໝ່ ຕ້ອງຮັກສາສະພາບແວດລ້ອມ ບໍ່ ຄວນກໍ່ໃຫ້ເກີດຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ຫຼື ຫຼຸດຜ່ອນຜົນເສຍຫາຍທີ່ຈະເກີດ ຂຶ້ນ.

ຂໍ້ກຳນົດ 3: ຕ້ອງມີລະຫັດ ແລະ ຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບ ການຈັດການຟາມທີ່ ສາມາດກວດ ສອບ ຍ້ອນຫຼັງໄດ້ພາຍໃນ 2 ປີ

ສ້າງລະຫັດສວນປູກສາລີ ແລະ ບັນທຶກຂໍ້ມູນປະຈຳສວນປູກ ໂດຍລະບຸ ຊື່ເຈົ້າຂອງສວນ, ຊື່ຜູ້ເບິ່ງແຍງຮັກສາສວນ (ຖ້າມີ), ບ່ອນພົວພັນເຈົ້າຂອງສວນ,

ທີ່ຕັ້ງຂອງສວນ, ຊື່ແນວພັນ, ປະຫວັດການນໍາໃຊ້ດິນຍ້ອນຫຼັງຢ່າງໜ້ອຍ 2 ປີ ແລະ ລາຍລະອຽດອື່ນໆ.

ຂໍ້ກຳນົດ 4: ຕ້ອງເກັບຮັກສາປະຫວັດ ແລະ ການບັນທຶກ ກ່ຽວກັບ ການຈັດການ ພື້ນທີ່ໄວ້ ຢ່າງໜ້ອຍ 2 ປີ.

2. ການນໍາໃຊ້ແນວພັນ

ຂໍ້ກຳນົດ 1: ແນວພັນສາລີທີ່ຜະລິດຢູ່ໃນຟາມ ຕ້ອງບັນທຶກຂັ້ນຕອນການ ຜະລິດ ລະອຽດ ສໍາລັບ ແນວພັນທີ່ມີການນໍາໃຊ້ສານເຄມີ ໃນການເກັບຮັກສາ ຕ້ອງລະບຸເຫດຜົນ ທີ່ນໍາໃຊ້ ພ້ອມທັງ ມີບົດບັນທຶກໄວ້.

ຂໍ້ກຳນົດ 2: ແນວພັນສາລີ ທີ່ຊື້ມາຈາກຟາມ ຫຼື ສວນກ້າບ່ອນອື່ນ, ຕ້ອງບັນທຶກ ວັນທີ, ຊື່ຜູ້ຈໍາ ໜ່າຍ ແລະ ອາຍຸການນໍາໃຊ້.

ຂໍ້ກຳນົດ 3: ແນວພັນສາລີທີ່ນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການຜະລິດ ຕ້ອງຜ່ານການຈົດ ທະບຽນ ທີ່ຖືກ ຕ້ອງນໍາກົມປູກຝັງ ກະຊວງ ກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້.

3. ຝຸ່ນ ແລະ ທາດອາຫານບໍາລຸງດິນ

ຂໍ້ກຳນົດ 1: ຝຸ່ນ ແລະ ທາດອາຫານບໍາລຸງດິນ ທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນການຜະລິດກະສິກໍາທີ່ດີ ສໍາລັບ ສາລີ ຕ້ອງ ຜ່ານການຈົດທະບຽນ ທີ່ຖືກຕ້ອງນໍາ ກົມປູກຝັງ, ກະຊວງ ກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້.

ຂໍ້ກຳນົດ 2: ຜົນຜະລິດທີ່ມີການນໍາໃຊ້ຝຸ່ນ ຫຼື ທາດອາຫານບໍາລຸງດິນ ຕ້ອງວິໄຈການປົນເປື້ອນ ທາງເຄມີ ແລະ ຊີວະວິທະຍາ ພ້ອມທັງເກັບຮັກສາບົດບັນທຶກໄວ້.

ຂໍ້ກຳນົດ 3: ກໍລະນີ ມີຄວາມສ່ຽງການປົນເປື້ອນຈາກການໃຊ້ຝຸ່ນ ຫຼື ທາດອາຫານບໍາລຸງດິນ ຕ້ອງນໍາໃຊ້ມາດຕະການ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຄວາມສ່ຽງການປົນເປື້ອນຂອງຜົນຜະລິດຫຼຸດ ລົງ.

ຂໍ້ກຳນົດ 4: ການເລືອກຝຸ່ນ ແລະ ທາດອາຫານບຳລຸງດິນ ຕ້ອງສອດຄ່ອງ ກັບລະບຽບ ແລະ ບໍ່ມີການປົນເປື້ອນ ຈາກໂລຫະໜັກ ໃນຜົນຜະລິດ.

ຂໍ້ກຳນົດ 5: ຫ້າມນຳໃຊ້ປັດໃຈການຜະລິດທີ່ບໍ່ໄດ້ຂ້າເຊື້ອໃນສະຖານທີ່ໆມີຄວາມສ່ຽງການປົນເປື້ອນຕໍ່ຜົນຜະລິດສູງ.

ຂໍ້ກຳນົດ 6: ສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກຟາມລວມທັງອິນຊີວັດຖຸ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຂ້າເຊື້ອ ກ່ອນການນຳໃຊ້ ພ້ອມທັງບັນທຶກຂໍ້ມູນ, ວິທີການ, ວັນທີ ແລະ ໄລຍະເວລາຂອງການຈັດການ.

ຂໍ້ກຳນົດ 7: ອິນຊີວັດຖຸທີ່ໄດ້ມາຈາກນອກຟາມ ແລະ ມີຄວາມສ່ຽງການປົນເປື້ອນ ຕໍ່ຜົນຜະລິດສູງ, ຕ້ອງມີເອກະສານຈາກຜູ້ຈຳໜ່າຍ ເພື່ອສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າອິນຊີວັດຖຸເຫຼົ່ານັ້ນ ໄດ້ຮັບການຂ້າເຊື້ອ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງການປົນເປື້ອນຕໍ່ຜົນຜະລິດແລ້ວ.

ຂໍ້ກຳນົດ 8: ຫ້າມນຳໃຊ້ປັດໃຈການຜະລິດຝຸ່ນທີ່ບໍ່ຜ່ານຂະບວນການໜັກ ຫຼື ບໍ່ມາເຂົ້າໃນການຜະລິດ ແລະ ຫ້າມນຳໃຊ້ອາຈົມ, ສິ່ງເສດເຫຼືອຂອງຄົນເຂົ້າໃນການຜະລິດ.

ຂໍ້ກຳນົດ 9: ຕ້ອງບຳລຸງຮັກສາເຄື່ອງມືທີ່ໃຊ້ໃນການໃສ່ຝຸ່ນ ແລະ ທາດອາຫານບຳລຸງດິນ ໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບດີ ແລະ ກວດກາປະສິດທິພາບໃນການໃຊ້ງານ ໂດຍບຸກຄົນທີ່ມີຄວາມຊຳນານໃນດ້ານເຕັກນິກຢ່າງໜ້ອຍປີລະຄັ້ງ.

ຂໍ້ກຳນົດ 10: ມີລະບົບການຈັດວາງ ແລະ ການກໍ່ສ້າງພື້ນທີ່ ຫຼື ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການເກັບຮັກສາ, ການປະສົມ, ການບັນຈຸຝຸ່ນ ແລະ ການນຳໃຊ້ທາດອາຫານບຳລຸງດິນ, ການບົ່ມ ຫຼື ໜັກອິນຊີວັດຖຸ (ວັດຖຸອົງຄະທາດ), ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງການປົນເປື້ອນຕໍ່ພື້ນທີ່ການຜະລິດ ແລະ ແຫຼ່ງນ້ຳ.

ຂໍ້ກຳນົດ 11: ເກັບຮັກສາບົດບັນທຶກການຊື້ ຝຸ່ນ ແລະ ທາດອາຫານບຳລຸງດິນ, ລາຍລະອຽດແຫຼ່ງທີ່ມາ, ຊື່ຜະລິດຕະພັນ, ວັນທີ ແລະ ຈຳນວນທີ່ຊື້.

ຂໍ້ກຳນົດ 12: ຕ້ອງເກັບຮັກສາບົດບັນທຶກການນຳໃຊ້ຝຸ່ນ ແລະ ທາດອາຫານບຳລຸງດິນ.

ລາຍລະອຽດບົດບັນທຶກ: ວັນທີ, ຊື່ຂອງຜະລິດ ຕະພັນ ຫຼື ວັດຖຸດິບທີ່ໃຊ້, ພື້ນທີ່ໃນການຂ້າເຊື້ອ, ອັດ ຕາການໃຊ້, ວິທີການໃຊ້ ແລະ ຊື່ຜູ້ປະຕິບັດ.

4. ແຫຼ່ງນໍ້າ ແລະ ການສະໜອງນໍ້າ

ຂໍ້ກຳນົດ 1: ນໍ້າທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນຂະບວນການຜະລິດ ຄວນເປັນນໍ້າທີ່ມີຄຸນນະພາບ ເໝາະສົມ ສໍາລັບ ການຜະລິດ.

ຂໍ້ກຳນົດ 2: ຫ້າມນໍາໃຊ້ນໍ້າເປື້ອນທີ່ໄຫຼຈາກໂຮງງານອຸດສະຫະກຳ ແລະ ແຫຼ່ງອື່ນໆທີ່ມີ ຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການປົນເປື້ອນ. ຍົກເວັ້ນມີຫຼັກຖານ ຫຼື ສິ່ງພິສູດວ່າ ນໍ້ານັ້ນໄດ້ຮັບ ການບໍາປັດ.

ຂໍ້ກຳນົດ 3: ໄລຍະເລີ່ມຕົ້ນການຜະລິດ ຕ້ອງວິໄຈນໍ້າເພື່ອກວດສອບສານເຄມີຕົກຄ້າງໃນແຫຼ່ງ ນໍ້າ ຢ່າງໜ້ອຍ 1 ຄັ້ງ ໂດຍເກັບຕົວຢ່າງ ນໍ້າສົ່ງໃຫ້ ຫ້ອງວິໄຈ ພ້ອມທັງບັນທຶກ ແລະ ເກັບໃບແຈ້ງຜົນການວິໄຈໄວ້ເປັນຫຼັກຖານ.

ຂໍ້ກຳນົດ 4: ແຫຼ່ງນໍ້າທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນຂະບວນການຜະລິດຕ້ອງ ບໍ່ແມ່ນແຫຼ່ງນໍ້າທີ່ເກີດຂຶ້ນ ຈາກການ ທຳລາຍສິ່ງແວດລ້ອມ.

5. ການນໍາໃຊ້ ແລະ ການເກັບຮັກສາສານເຄມີ

5.1. ການນໍາໃຊ້ສານເຄມີ

ຂໍ້ກຳນົດ 1: ຫ້າມນໍາໃຊ້ ສານເຄມີທີ່ບໍ່ໄດ້ຈົດທະບຽນກັບກົມປູກຝັງ ແລະ ສານເຄມີທີ່ທາງປະ ເທດຄູ່ຄ້າຫ້າມນໍາໃຊ້.

ສານເຄມີ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມຄຳແນະນຳ ຂອງກົມປູກຝັງ, ຂໍ້ຕົກລົງ ຂອງລັດຖະມົນຕີວ່າການ ກະຊວງ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ວ່າດ້ວຍ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນໍາໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດ, ສະບັບເລກທີ 2860/ກປ, ລົງວັນທີ 11/6/2010 ແລະ ຂໍ້ກຳນົດເງື່ອນໄຂຂອງປະເທດນໍາເຂົ້າສາລິແຂງ ຈາກ ສປປ ລາວ.

ກ່ອນນໍາໃຊ້ ວັດຖຸ ຫຼື ສິ່ງຂອງອັນຕະລາຍ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຄຳແນະນຳ ເທິງສະຫຼາກ ແລະ ວິທີການນໍາໃຊ້.

ຂໍ້ກຳນົດ 2: ຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ ດ້ານການປ້ອງກັນ ແລະ ກຳຈັດສັດຕູພືດຕ້ອງຮູ້ຈັກ ຊະນິດສັດຕູພືດ ແລະ ອັດຕາການໃຊ້ຢາປ້ອງກັນ ແລະ ກຳຈັດ.

ຂໍ້ກຳນົດ 3: ຕ້ອງເລືອກໃຊ້ເຄື່ອງມື, ອຸປະກອນ ແລະ ວິທີການສິດພົນທີ່ຖືກຕ້ອງ ພ້ອມທັງ ກວດກາເຄື່ອງມືໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບດີ ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ຕະຫຼອດເວລາ ເພື່ອປ້ອງກັນ ການເປື້ອນສານພິດ ຕໍ່ຜູ້ນຳໃຊ້.

ຂໍ້ກຳນົດ 4: ຜູ້ສິດພົນຢາ ຕ້ອງໃສ່ເສື້ອຜ້າ, ອຸປະກອນປ້ອງກັນ ສານພິດເຊັ່ນ: ໜ້າກາກ, ຜ້າປິດ ດັງ, ຖົງມື, ໝວກ ແລະ ເກີບບູດເພື່ອປ້ອງກັນອັນຕະລາຍຈາກສານພິດ.

ຂໍ້ກຳນົດ 5: ຢາປ້ອງກັນ ແລະ ກຳຈັດສັດຕູພືດທີ່ປະສົມແລ້ວ ຕ້ອງນຳໃຊ້ໃຫ້ໝົດເທື່ອດຽວ, ຫ້າມເຫຼືອຄ້າງໄວ້ໃນບັງສິດພົນ.

ຂໍ້ກຳນົດ 6: ຕ້ອງປິດຝາພາຊະນະບັນຈຸຢາປ້ອງກັນ ແລະ ກຳຈັດສັດຕູພືດໃຫ້ແໜ້ນຫຼັງການນຳ ໃຊ້ແລ້ວ ແລະ ເກັບມ້ຽນໃນສະຖານທີ່ເກັບສານເຄມີ.

ຂໍ້ກຳນົດ 7: ເມື່ອນຳໃຊ້ຢາປ້ອງກັນກຳຈັດສັດຕູໝົດແລ້ວ, ໃຫ້ລ້າງພາຊະນະການບັນຈຸສານ ເຄມີດ້ວຍ ນ້ຳ 2-3 ຄັ້ງ ແລ້ວຖອກໃສ່ບັງສິດ, ປັບປະລິມານນ້ຳຕາມຄວາມເຂັ້ມ ຊຸ້ນທີ່ກຳນົດກ່ອນນຳໄປໃຊ້ສິດພົນປ້ອງກັນ ແລະ ກຳຈັດສັດຕູພືດ.

ຂໍ້ກຳນົດ 8: ຕ້ອງສິດຢາປ້ອງກັນກຳຈັດສັດຕູພືດໃນຕອນເຊົ້າ ຫຼື ຕອນແລງ ເວລາທີ່ບໍ່ມີລົມ, ຫຼື ກລ້ຽງການສິດໃນເວລາແດດກ້າ ຫຼື ລົມແຮງ ແລະ ຜູ້ສິດຕ້ອງຢູ່ເໜືອລົມ ຕະຫຼອດເວລາ.

ຂໍ້ກຳນົດ 9: ຫຼັງຈາກສິດຢາປ້ອງກັນກຳຈັດສັດຕູພືດແຕ່ລະຄັ້ງ ຜູ້ສິດຕ້ອງອາບນ້ຳ, ສະຜົມ ແລະ ປ່ຽນເສື້ອຜ້າທັນທີ, ເສື້ອຜ້າທີ່ໃຊ້ສິດຢາຕ້ອງຊັກໃຫ້ສະອາດທຸກຄັ້ງ.

ຂໍ້ກຳນົດ 10: ຕ້ອງຢຸດໃຊ້ຢາປ້ອງກັນ ແລະ ກຳຈັດສັດຕູພຶດກ່ອນການເກັບກ່ຽວຕາມທີ່ໄດ້ລະບຸ
ໄວ້ໃນສະຫຼາກແນະນຳການນຳໃຊ້ຢາປ້ອງກັນ ແລະ ກຳຈັດສັດຕູພຶດແຕ່ລະຊະນິດ.

ຂໍ້ກຳນົດ 11: ຫ້າມບໍລິໂພກອາຫານ ຫຼື ສູບຢາໃນເວລາກຳລັງສິດພິ່ນຢາປ້ອງກັນ ແລະ ກຳຈັດ
ສັດຕູພຶດ.

5.2. ການເກັບຮັກສາສານເຄມີ

ຂໍ້ກຳນົດ 12: ຕ້ອງຈັດເກັບສານເຄມີຊະນິດຕ່າງໆ ທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນຂະບວນການຜະລິດ ໄວ້ໃນ
ສະຖານທີ່ປິດແຈບ, ປອດໄພ, ປ້ອງກັນແດດ, ຝົນ ແລະ ມີອາກາດຖ່າຍເທໄດ້ສະ
ດວກ.

ຂໍ້ກຳນົດ 13: ຕ້ອງແຍກສະຖານທີ່ເກັບສານເຄມີບໍ່ໃຫ້ຢູ່ໃກ້ທີ່ຢູ່ອາໄສ ແລະ ສະຖານທີ່ປຸງ
ແຕ່ງອາຫານ, ບໍ່ຢູ່ໃນບໍລິເວນຕົ້ນນ້ຳຫຼືບໍລິເວນທີ່ມີນ້ຳໄຫຼຜ່ານ, ເພື່ອປ້ອງກັນສານ
ເຄມີປົນເປື້ອນໃນແຫຼ່ງນ້ຳ.

ຂໍ້ກຳນົດ 14: ສານເຄມີແຕ່ລະຊະນິດຕ້ອງຈັດເກັບໃນພາຊະນະປິດແຈບ, ສານເຄມີທີ່ເປີດໃຊ້
ແລ້ວຫ້າມປ່ຽນພາຊະນະບັນຈຸໃໝ່ ຄວນນຳໃຊ້ພາຊະນະບັນຈຸເດີມ, ໃຫ້ຕິດປ້າຍ
ສະແດງຊັດເຈນ ແລະ ແຍກເກັບເປັນໝວດໝູ່ບໍ່ໃຫ້ປົນກັນເຊັ່ນ : ສານຄວບຄຸມ
ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງພືດ, ສານເຄມີປ້ອງກັນກຳຈັດ (ພະຍາດ, ແມງໄມ້, ວັດ
ສະພິດ “ພຶດຮາວີ”) ແລະ ອາຫານເສີມຕ່າງໆ ພ້ອມທັງແຍກຊະນິດຟຸນ ແລະ ນ້ຳ.

ຂໍ້ກຳນົດ 15: ເຮືອນເກັບສານເຄມີ ຕ້ອງມີເຄື່ອງມື ແລະ ວັດຖຸປ້ອງກັນການເກີດອຸບັດຕິເຫດຢ່າງ
ຄົບຖ້ວນເຊັ່ນ: ນ້ຳຢາລ້າງຕາ, ນ້ຳສະອາດ, ດິນຊາຍ ແລະ ອຸປະກອນດັບເພີງເປັນ
ຕົ້ນ.

ຂໍ້ກຳນົດ 16: ຕ້ອງບໍ່ມີສານເຄມີທີ່ບໍ່ໄດ້ຈົດທະບຽນທີ່ຖືກຕ້ອງເກັບຮັກສາໄວ້ຢູ່ໃນສະຖານທີ່ເກັບ
ສາສານເຄມີ ຫຼື ພາຍໃນສວນ, ຟາມ.

6. ການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມື ແລະ ອຸປະກອນເກັບກ່ຽວ

ຂໍ້ກຳນົດ 1 : ຕ້ອງເຮັດລາຍການເກັບຮັກສາເຄື່ອງມື ແລະ ອຸປະກອນທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນການຜະລິດ.

ຂໍ້ກຳນົດ 2 : ການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມື ແລະ ອຸປະກອນ ຕ້ອງມີຄວາມເໝາະສົມ ແລະ ພຽງພໍຕໍ່ການປະຕິບັດໜ້າທີ່.

ຂໍ້ກຳນົດ 3 : ຕ້ອງມີສະຖານທີ່ເກັບຮັກສາເຄື່ອງມື ແລະ ອຸປະກອນໃຫ້ເປັນລະບຽບ (ແຍກເປັນເຂດ) ເພື່ອຄວາມປອດໄພ ແລະ ສະດວກຕໍ່ການນຳໃຊ້.

ຂໍ້ກຳນົດ 4 : ຕ້ອງມີການບຳລຸງຮັກສາເຄື່ອງມື ແລະ ອຸປະກອນພ້ອມທັງບັນທຶກຂໍ້ມູນການບຳລຸງຮັກສາທຸກຄັ້ງ.

ກວດກາເຄື່ອງມື ແລະ ອຸປະກອນເຊັ່ນ: ເຄື່ອງສີດພິ່ນສານເຄມີ ແລະ ອຸປະກອນເກັບກ່ຽວກ່ອນນຳໄປໃຊ້, ເຄື່ອງມື ແລະ ອຸປະກອນ ໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບດີ ມີຄວາມແນ່ນອນ ໃນການປະຕິບັດງານເຊັ່ນ: ຫົວສີດພິ່ນສານເຄມີຕ້ອງມີການກວດກາຄຸນນະພາບຢ່າງສະໝໍ່າສະເໝີຖ້າພົບວ່າ ບໍ່ຢູ່ໃນສະພາບເດີມ ຕ້ອງປັບປຸງ ສ້ອມແປງ ຫຼື ປ່ຽນໃໝ່ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບຕາມມາດຕະຖານເມື່ອນຳໄປໃຊ້.

ຂໍ້ກຳນົດ 5 : ເຄື່ອງມືອຸປະກອນ ແລະ ພາຊະນະທີ່ໃຊ້ໃນການບັນຈຸ ແລະ ຂົນສົ່ງຜົນຜະລິດ ຕ້ອງທຳຄວາມສະອາດທຸກຄັ້ງ ກ່ອນການນຳໄປໃຊ້ງານ ແລະ ຫຼັງຈາກໃຊ້ງານແລ້ວ ຕ້ອງທຳຄວາມສະອາດກ່ອນນຳໄປເກັບມ້ຽນ.

7. ການເກັບຮັກສາ ແລະ ການຂົນສົ່ງ

7.1. ການເກັບຮັກສາ

ຂໍ້ກຳນົດ 1: ສະຖານທີ່ ຫຼື ບໍລິເວນທີ່ໃຊ້ເກັບຮັກສາຜົນຜະລິດ ຕ້ອງເປັນບ່ອນມີອາກາດ ຖ່າຍເທໄດ້ດີ, ປ້ອງກັນຝົນ ແລະ ລະອອງຝົນໄດ້, ບໍ່ມີສັດຕູພືດ ແລະ ສັດພາຫະ

ນໍາເຊື້ອພະຍາດ ແລະ ຕ້ອງແຍກອອກຈາກບໍລິເວນທີ່ໃຊ້ເກັບວັດຖຸ ຫຼື ສິ່ງທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ.

ຝັກສາລີທີ່ເກັບໄວ້ທັງກາຍບໍ່ຄວນເກັບໄວ້ດົນກວ່າ 1 ເດືອນ ແລະ ຄວາມຊຸ່ມ ຕໍ່າກວ່າ 23%. ການເກັບຮັກສາຝັກສາລີໄວ້ທັງກາຍ ທີ່ມີຄວາມຊຸ່ມຕໍ່າກວ່າ 23% ຈະຊ່ວຍຫຼຸດ ແລະ ປ້ອງກັນການແຜ່ລະບາດພະຍາດ ແລະ ສັດຕູພືດໄດ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ພ້ອມທັງສາມາດຢັບຢ້ຽມ ການຕົກໂໜະ.

ຂໍ້ກຳນົດ 2: ຫ້າມກອງຝັກສາລີສູງເຖິງ 1 ແມັດ ໃນກອງສາລີຄວນມີທີ່ ຫຼື ປ່ອງລະບາຍອາກາດ ຫຼື ຄວນປິ່ນກອງເປັນໄລຍະເພື່ອລະບາຍອາກາດພາຍໃນກອງສາລີ.

ຂໍ້ກຳນົດ 3: ສະຖານທີ່ເກັບມ້ຽນສາລີ ຕ້ອງມີວັດຖຸຮອງຟື້ນ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ຜົນຜະລິດສຳພັດກັບຟື້ນ ໂດຍກົງ ເພາະສາລີຈະດູດຊຶມຄວາມຊຸ່ມຈາກຟື້ນ ແລະ ເປັນສາຍເຫດເຮັດໃຫ້ ເກີດເຊື້ອລາ ຂຶ້ນໄດ້ງ່າຍ.

ການເກັບຮັກສາ ໂດຍການບັນຈຸຝັກສາລີໃນພາຊະນະບັນຈຸ ເຊັ່ນ: ເປົາປ່ານ ຖ້າພາຊະນະບັນຈຸມີຈຳນວນຫຼາຍຕ້ອງປະຊຸມວ່າງໃນກອງເປົາປ່ານ ບໍ່ວາງ ອົງຝາ ແລະ ຢອງກັນ ຂຶ້ນຫຼາຍຊັ້ນເກີນໄປ ເພື່ອໃຫ້ອາກາດຖ່າຍເທໄດ້ສະດວກ ປ້ອງກັນການສະສົມຄວາມຮ້ອນ ແລະ ຄວາມຊຸ່ມ ຊຶ່ງເປັນເງື່ອນໄຂ ເຮັດໃຫ້ເກີດເຊື້ອລາ ແລະ ແມງໄມ້ສັດຕູພືດ ທຳລາຍໄດ້ງ່າຍ.

ຂໍ້ກຳນົດ 4: ພາຊະນະທີ່ໃຊ້ບັນຈຸຝັກ ຫຼື ເມັດສາລີ ເຊັ່ນ: ເປົາປ່ານ ຕ້ອງສະອາດ ຖືກສຸຂານາໄມ ສາມາດປ້ອງກັນ ການປົນເປື້ອນ ຈາກວັດຖຸ ຫຼື ສິ່ງທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ ຕະຫຼອດຈົນເຖິງສິ່ງແປກປອມທີ່ອາດກໍ່ໃຫ້ເກີດອັນຕະລາຍ, ການປົນເປື້ອນ ຈາກສັດພາຫະນຳເຊື້ອພະຍາດ ເຊັ່ນ: ໝູ, ນົກ, ແມງໄມ້, ລວມທັງສັດອື່ນໆ.

ຂໍ້ກຳນົດ 5: ຄວາມຊຸ່ມອາກາດໃນເລົ້າສາງ ໃນໄລຍະເກັບຮັກສາ ສະເລ່ຍ ຕ້ອງບໍ່ເກີນ 65% ອຸນຫະພູມປະມານ 25-30 °C.

7.2. ການຂົນສົ່ງ

ຂໍ້ກຳນົດ 1: ພາຫະນະທີ່ໃຊ້ຂົນສົ່ງຕ້ອງສະອາດ ປົກປິດໃຫ້ແໜ້ນ ຫຼື ສາມາດປ້ອງ ກັນຝົນ ຫຼື ລະອອງຝົນຈາກພາຍນອກໄດ້ ແລະ ພາຫະນະຂົນສົ່ງຕ້ອງບໍ່ເຮັດໃຫ້ເກີດການ ປົນເປື້ອນ ຈາກວັດຖຸ ຫຼື ສິ່ງທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ.

ຂໍ້ກຳນົດ 2: ການຂົນສົ່ງຝັກ ແລະ ເມັດສາລີ ຕ້ອງບັນຈຸໃນພາຊະນະທີ່ປ້ອງກັນຄວາມຊຸ່ມ ຫຼື ມີມາດຕະການປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ສາລີມີຄວາມຊຸ່ມເພີ່ມຂຶ້ນໃນລະຫວ່າງການຂົນສົ່ງ.

8. ການພິສູດຫຼັກຖານ ແລະ ການຮຽກຄືນ

ຂໍ້ກຳນົດ 1: ຕ້ອງມີລະບົບການກວດພິສູດທີ່ເໝາະສົມເພື່ອຕິດຕາມ ແລະ ກວດສອບຜະລິດຕະ ພັນຄືນ ເພື່ອຊອກຫາສາເຫດຄວາມບໍ່ປອດໄພໃນຜົນຜະລິດ.

ລະບົບການກວດກາພິສູດຫຼັກ ຕ້ອງສາມາດຮຽກຄືນຜົນຜະລິດຈາກບ່ອນ ຈຳໜ່າຍ ແລະ ພິສູດຫາສາເຫດຂອງການປົນເປື້ອນ ແລະ ປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ບັນຫາ ເກີດຂຶ້ນອີກ.

ຂໍ້ກຳນົດ 2: ຕ້ອງກຳນົດກຸ່ມຜົນຜະລິດທີ່ເກັບກ່ຽວ ແລະ ຫຸ້ມຫໍ່ ໃນມື້ດຽວກັນ ຈາກແຫຼ່ງດຽວ ກັນ ແລະ ໄດ້ຮັກສາໃນວິທີທາງດຽວກັນ.

ຂໍ້ກຳນົດ 3: ຕ້ອງລະບຸ ຊື່ ຫຼື ລະຫັດໃສ່ ທຸກພື້ນທີ່ການຜະລິດ.

ຕ້ອງລະບຸ ແລະ ຈັດແບ່ງພື້ນທີ່ການຜະລິດ ໂດຍການຕິດຊື່ ຫຼື ລະຫັດລົງ ໃນແຜນວາດພື້ນທີ່ ແລະ ບັນທຶກໄວ້ໃນປຶ້ມບັນທຶກ.

ຂໍ້ກຳນົດ 4: ຕ້ອງເຮັດເຄື່ອງໝາຍ ແລະ ລະຫັດ ໃສ່ພາຊະນະບັນຈຸໃຫ້ຈະແຈ້ງທຸກໆຄັ້ງ.

ຕິດເຄື່ອງໝາຍ ແລະ ລະຫັດ ໃສ່ພາຊະນະບັນຈຸຜະລິດຕະພັນ ພ້ອມທັງ ການລະບຸ ເຄື່ອງໝາຍຢ່າງຈະແຈ້ງ ເພື່ອສາມາດກວດຄືນການຜະລິດໃນສ່ວນ ຫຼື ພື້ນທີ່ຂອງຜະລິດຕະພັນທີ່ໄດ້ຈາກພື້ນທີ່ປຸກ.

ຂໍ້ກຳນົດ 5: ຕ້ອງເກັບຮັກສາບົດບັນທຶກ ກ່ຽວກັບ ວັນທີສະໜອງ, ຈຳນວນຂອງຜົນຜະລິດ ແລະ ບ່ອນສົ່ງຜົນຜະລິດ.

ຂໍ້ກຳນົດ 6: ເມື່ອກວດພົບມີການປົນເປື້ອນ ຫຼື ມີຄວາມສ່ຽງຂອງການປົນເປື້ອນໃນຜົນຜະລິດ ຕ້ອງແຍກຜົນຜະລິດອອກຕ່າງຫາກ ແລະ ປ້ອງກັນໄວ້ບໍ່ໃຫ້ຈຳໜ່າຍ ຫຼື ຖ້າຂາຍ ແລ້ວຜູ້ຂາຍຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຊື້ຮູ້ທັນທີ.

ຂໍ້ກຳນົດ 7: ຕ້ອງຊອກຫາສາເຫດຂອງການປົນເປື້ອນ ໂດຍການປະຕິບັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ເພື່ອປ້ອງ ກັນການເກີດຂຶ້ນອີກ ແລະ ເກັບຮັກສາບົດບັນທຶກກ່ຽວກັບເຫດການທີ່ເກີດຂຶ້ນໄວ້.

9. ສຸຂະພາບຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ

ຂໍ້ກຳນົດ 1: ຕ້ອງມີການເບິ່ງແຍງສຸຂະພາບສ່ວນບຸກຄົນຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ ແລະ ມີມາດຕະ ການປ້ອງກັນຢ່າງເໝາະສົມເຊັ່ນ: ພາໄປພົບແພດ ເມື່ອເຈັບເປັນ ຫຼື ໄດ້ຮັບ ບາດເຈັບ ຫຼື ມີອຸປະກອນປະຖົມພະຍາບານເບື້ອງຕົ້ນທີ່ຈຳເປັນໄວ້.

10. ການຝຶກອົບຮົມ

ຂໍ້ກຳນົດ 1: ຜູ້ນຳໃຊ້ແຮງງານ ແລະ ຜູ້ອອກແຮງງານ ຕ້ອງມີຄວາມຮູ້ທີ່ເໝາະສົມ ຫຼື ໄດ້ຮັບ ການຝຶກອົບຮົມໃນວຽກງານທີ່ເຂົາເຈົ້າຮັບຜິດຊອບ.

ຂໍ້ກຳນົດ 2: ຕ້ອງເກັບຮັກສາ ບົດບັນທຶກ ແລະ ຫຼັກຖານຢັ້ງຢືນ ຂອງການຝຶກອົບຮົມໄວ້ ທຸກຄັ້ງ.

11. ການປັນທຶກເອກະສານ

ຂໍ້ກຳນົດ 1: ຕ້ອງມີການຈົດບັນທຶກຂໍ້ມູນ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດກວດກາ ແລະ ສອບຖາມໄດ້ ດັ່ງນີ້:

- (1) ແຫຼ່ງທີ່ມາຂອງປັດໄຈການຜະລິດ ເຊັ່ນ: ແນວພັນ, ຝຸ່ນ, ວັດຖຸ ຫຼື ສິ່ງທີ່ ເປັນອັນຕະລາຍ
- (2) ການນຳໃຊ້ ປັດໄຈການຜະລິດ ເຊັ່ນ: ແນວພັນ, ຝຸ່ນ, ວັດຖຸ ຫຼື ສິ່ງທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ
- (3) ການປຸກ, ການເກັບກ່ຽວ ແລະ ການປະຕິບັດຫຼັງການເກັບກ່ຽວ
- (4) ຂໍ້ມູນຜູ້ຮັບຊື້ຜົນຜະລິດ ຫຼື ບ່ອນທີ່ນຳຜົນຜະລິດໄປຈຳໜ່າຍແຕ່ລະງຸດ

ຂໍ້ກຳນົດ 2: ຕ້ອງເກັບຮັກສາບົດບັນທຶກຂໍ້ມູນໄວ້ຢ່າງໜ້ອຍ 2 ປີ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດກວດສອບ
ໄດ້ ແລະ ເກັບສິນຄ້າຄືນເມື່ອເກີດບັນຫາ.

12. ການທົບທວນຄືນ ກ່ຽວກັບ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ຂໍ້ກຳນົດ 1: ຕ້ອງທົບທວນຄືນ ກ່ຽວກັບ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຢ່າງໜ້ອຍປີລະ 1 ຄັ້ງ ເພື່ອຮັບ
ປະກັນວ່າໄດ້ປະຕິບັດຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ດຳເນີນການເພື່ອແກ້ໄຂ ຂໍ້ບົກຜ່ອງ,
ເກັບບົດບັນທຶກໄວ້ ເພື່ອທົບທວນຄືນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

ຂໍ້ກຳນົດ 2: ການດຳເນີນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ກ່ຽວກັບ ຄວາມປອດໄພຂອງຜົນຜະລິດ ແລະ
ເກັບຮັກ ສາບົດບັນທຶກ ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ແລະ ວິທີການແກ້ໄຂ.

ພາກທີ III

ຂໍ້ກຳນົດ ແລະ ວິທີການກວດກາປະເມີນຜົນ

ຂອບເຂດການກຳນົດ ແລະ ວິທີການກວດກາ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມຂໍ້ກຳນົດທີ່ລະບຸໄວ້ໃນ ຕາຕະລາງທີ 1

ຕາຕະລາງທີ 1 ຂໍ້ກຳນົດ ແລະ ວິທີການກວດກາປະເມີນຜົນ.

ຂໍ້ກຳນົດ	ຂອບເຂດການກຳນົດ	ວິທີການກວດກາປະເມີນຜົນ
1. ປະຫວັດ ແລະ ການຈັດການພື້ນທີ່ການຜະລິດ	<ol style="list-style-type: none"> ຕ້ອງມີປະຫວັດການນຳໃຊ້ພື້ນທີ່ທີ່ສາມາດກວດສອບໄດ້ໃນໄລຍະ 2 ປີ ຜ່ານມາ. ຕ້ອງວິໄຈດິນເພື່ອກວດສອບສານເຄມີຕົກຄ້າງ ຢ່າງໜ້ອຍ 1 ຄັ້ງ ໂດຍເກັບຕົວຢ່າງ ດິນສິ່ງໃຫ້ ຫ້ອງວິໄຈ ແລະ ເກັບໃບແຈ້ງຜົນການວິໄຈໄວ້ ເປັນຫຼັກຖານ. ຕ້ອງມີລະຫັດ ແລະ ຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບ ການຈັດການຟາມທີ່ ສາມາດກວດສອບ ຍ້ອນຫຼັງໄດ້ພາຍໃນ 2 ປີ. ຕ້ອງເກັບຮັກສາປະຫວັດ ແລະ ການບັນທຶກ ກ່ຽວກັບ ການຈັດການພື້ນທີ່ໄວ້ຢ່າງໜ້ອຍ 2 ປີ. 	<ol style="list-style-type: none"> ກວດກາສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ປະຫວັດການໃຊ້ພື້ນທີ່. ຖ້າມີຄວາມສ່ຽງ ຕ້ອງວິເຄາະຄຸນນະພາບດິນ ຫຼື ຜົນຜະລິດ. ກວດກາປະຫວັດຟາມ ແລະ ເອກະສານຢັ້ງຢືນ.
2. ການນຳໃຊ້ແນວພັນ	<ol style="list-style-type: none"> ແນວພັນສາລີທີ່ຜະລິດຢູ່ໃນຟາມ ຕ້ອງບັນທຶກຂັ້ນຕອນການ ຜະລິດລະອຽດ ສຳລັບ ແນວພັນທີ່ມີການນຳໃຊ້ສານເຄມີ ໃນການເກັບຮັກສາ ຕ້ອງລະບຸເຫດຜົນທີ່ນຳໃຊ້ ພ້ອມທັງ ມີບົດບັນທຶກໄວ້. ແນວພັນສາລີ ທີ່ຊື້ມາຈາກຟາມ ຫຼື ສວນກ້າບ່ອນອື່ນ, ຕ້ອງບັນທຶກ ວັນທີ, ຊື່ຜູ້ຈຳໜ່າຍ ແລະ ອາຍຸການນຳໃຊ້. 	<ol style="list-style-type: none"> ກວດບົດບັນທຶກແຫຼ່ງທີ່ມາ ແລະ ປະຫວັດເມັດພັນ ຫຼື ຕົ້ນພັນ. ກວດບົດບັນທຶກ ການນຳໃຊ້ແນວພັນ.

	<p>3. ແນວພັນສາລີທີ່ນຳມາໃຊ້ເຂົ້າໃນການຜະລິດ ຕ້ອງຜ່ານການຈິດ ທະບຽນ ທີ່ຖືກຕ້ອງ ນຳກົມປຸກຝັງ ກະຊວງ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້.</p>	
<p>3. ຝຸ່ນ ແລະ ທາດອາຫານບຳລຸງດິນ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ຝຸ່ນ ແລະ ທາດອາຫານບຳລຸງດິນ ທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນການຜະລິດກະສິກຳທີ່ດີ ສຳລັບ ສາລີ ຕ້ອງ ຜ່ານການຈິດທະບຽນ ທີ່ຖືກຕ້ອງນຳ ກົມປຸກຝັງ. 2. ຜົນຜະລິດທີ່ມີການນຳໃຊ້ຝຸ່ນ ຫຼື ທາດອາຫານບຳລຸງດິນ ຕ້ອງວິໄຈການ ປົນເປື້ອນທາງເຄມີ ແລະ ຊີວະວິທະຍາ ພ້ອມທັງເກັບຮັກສາບົດບັນທຶກ ໄວ້. 3. ກໍລະນີ ມີຄວາມສ່ຽງການປົນເປື້ອນຈາກການໃຊ້ຝຸ່ນ ຫຼື ທາດອາຫານ ບຳລຸງດິນ ຕ້ອງນຳໃຊ້ມາດຕະການ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຄວາມສ່ຽງການປົນ ເປື້ອນຂອງຜົນຜະລິດຫຼຸດລົງ. 4. ການເລືອກຝຸ່ນ ແລະ ທາດອາຫານບຳລຸງດິນ ຕ້ອງສອດຄ່ອງ ກັບລະບຽບ ແລະ ບໍ່ມີການປົນເປື້ອນ ຈາກໂລຫະໜັກ ໃນຜົນຜະລິດ. 5. ຫ້າມນຳໃຊ້ປັດໃຈການຜະລິດທີ່ບໍ່ໄດ້ຂ້າເຊື້ອໃນສະຖານທີ່ໆມີຄວາມສ່ຽງ ການປົນເປື້ອນຕໍ່ຜົນຜະລິດສູງ. 6. ສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກຟາມລວມທັງອິນຊີວັດຖຸ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຂ້າເຊື້ອ ກ່ອນ ການນຳໃຊ້ ພ້ອມທັງບັນທຶກຂໍ້ມູນ, ວິທີການ, ວັນທີ ແລະ ໄລຍະເວລາ ຂອງການຈັດການ. 7. ອິນຊີວັດຖຸທີ່ໄດ້ມາຈາກຟາມ ແລະ ມີຄວາມສ່ຽງການປົນເປື້ອນ ຕໍ່ ຜົນຜະລິດສູງ, ຕ້ອງມີເອກະສານຈາກຜູ້ຈຳໜ່າຍເພື່ອສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ກວດໂດຍສັງເກດການຈັດການໆ ນຳໃຊ້ຝຸ່ນ ແລະ ທາດອາຫານ ບຳລຸງດິນ. 2. ກວດບົດບັນທຶກແຫຼ່ງທີ່ມາ, ປະຫວັດ, ຜົນຂອງການວິໄຈ (ຖ້າມີ), ຝຸ່ນ ແລະ ທາດອາຫານ ບຳລຸງດິນ ແລະ ກວດບົດບັນທຶກ ຜົນຂອງການນຳໃຊ້. 3. ກວດກາສະຖານທີ່ເກັບຮັກສາ ແລະ ສະຖານທີ່ປະສົມ.

	<p>ອິນຊີວັດຖຸເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້ຮັບການຂ້າເຊື້ອ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງການປົນເປື້ອນຕໍ່ຜົນຜະລິດແລ້ວ.</p> <p>8. ຫ້າມນຳໃຊ້ປັດໄຈການຜະລິດຝຸ່ນທີ່ບໍ່ຜ່ານຂະບວນການໜັກຫຼືບົ່ມເຂົ້າໃນການຜະລິດ ແລະ ຫ້າມນຳໃຊ້ອາຈົມ, ສິ່ງເສດເຫຼືອຂອງຄົນເຂົ້າໃນການຜະລິດ.</p> <p>9. ຕ້ອງບຳລຸງຮັກສາເຄື່ອງມືທີ່ໃຊ້ໃນການໃສ່ຝຸ່ນ ແລະ ທາດອາຫານບຳລຸງດິນ ໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບດີ ແລະ ກວດກາປະສິດທິພາບໃນການໃຊ້ງານໂດຍບຸກຄົນທີ່ມີຄວາມຊຳນານໃນດ້ານເຕັກນິກຢ່າງໜ້ອຍປີລະຄັ້ງ.</p> <p>10. ການຈັດວາງ ແລະ ການກໍ່ສ້າງພື້ນທີ່ ຫຼື ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການເກັບຮັກສາ, ການປະສົມ, ການບັນຈຸຝຸ່ນ ແລະ ການນຳໃຊ້ທາດອາຫານບຳລຸງດິນ, ການບົ່ມ ຫຼື ໜັກອິນຊີວັດຖຸ (ວັດຖຸອົງຄະທາດ), ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງການປົນເປື້ອນຕໍ່ພື້ນທີ່ການຜະລິດ ແລະ ແຫຼ່ງນ້ຳ.</p> <p>11. ຄວນເກັບຮັກສາບົດບັນທຶກການຊື້ ຝຸ່ນ ແລະທາດອາຫານບຳລຸງດິນ, ລາຍລະອຽດແຫຼ່ງທີ່ມາ, ຊື່ຜະລິດຕະພັນ, ວັນທີ ແລະ ຈຳນວນທີ່ຊື້.</p> <p>12. ຕ້ອງເກັບຮັກສາບົດບັນທຶກການນຳໃຊ້ຝຸ່ນ ແລະ ທາດອາຫານ ບຳລຸງ ດິນ, ລາຍລະອຽດວັນທີ, ຊື່ຂອງຜະລິດ ຕະພັນ ຫຼື ວັດຖຸດິບທີ່ໃຊ້, ພື້ນທີ່ໃນການຂ້າເຊື້ອ, ອັດ ຕາການໃຊ້, ວິທີການໃຊ້ ແລະ ຊື່ຜູ້ປະຕິບັດ.</p>	
4. ແຫຼ່ງນ້ຳ ແລະ ການ	1. ນ້ຳທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນຂະບວນການຜະລິດ ຄວນເປັນນ້ຳທີ່ມີຄຸນນະພາບເໝາະ	1. ກວດກາ ສະພາບແວດ ລ້ອມ

<p>ສະໜອງນໍ້າ</p>	<p>ສົມ ສໍາລັບ ການຜະລິດ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. ຫ້າມນໍາໃຊ້ນໍ້າເປື້ອນທີ່ໄຫຼຈາກໂຮງງານອຸດສະຫະກໍາ ແລະ ແຫຼ່ງອື່ນໆ ທີ່ມີ ຄວາມສ່ຽງ ຕໍ່ການປົນເປື້ອນ. ຍົກເວັ້ນມີຫຼັກຖານ ຫຼື ສິ່ງພິສູດວ່າ ນໍ້ານັ້ນໄດ້ຮັບການບໍາບັດ. 3. ໄລຍະເລັ່ມຕົ້ນການຜະລິດ ຕ້ອງວິໄຈນໍ້າເພື່ອກວດສອບສານເຄມີຕົກຄ້າງ ໃນແຫຼ່ງນໍ້າ ຢ່າງໜ້ອຍ 1 ຄັ້ງ ໂດຍເກັບຕົວຢ່າງ ນໍ້າສິ່ງໃຫ້ ຫ້ອງວິໄຈ ພ້ອມທັງບັນທຶກ ແລະ ເກັບໃບແຈ້ງຜົນການວິໄຈໄວ້ເປັນຫຼັກຖານ. 4. ແຫຼ່ງນໍ້າທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນຂະບວນການຜະລິດຕ້ອງ ບໍ່ແມ່ນແຫຼ່ງນໍ້າທີ່ເກີດຂຶ້ນ ຈາກການທໍາລາຍສິ່ງແວດລ້ອມ. 	<p>ວ່າມີຄວາມສ່ຽງ ຫຼື ບໍ່? ຖ້າມີ ຄວາມສ່ຽງຕ້ອງ ວິເຄາະຄຸນນະ ພາບນໍ້າ.</p>
<p>5. ການນໍາໃຊ້ ແລະ ການເກັບຮັກສາສານ ເຄມີ</p> <p>5.1. ການນໍາໃຊ້ສານ ເຄມີ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ຫ້າມນໍາໃຊ້ ສານເຄມີທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ຈົດທະບຽນກັບກົມປູກຝັງ ແລະ ສານເຄມີທີ່ທາງປະເທດຄູ່ຄ້າຫ້າມນໍາໃຊ້. 2. ຜູ້ອອກແຮງງານທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ ດ້ານການປ້ອງກັນ ແລະ ກໍາຈັດສັດຕູພິດ ຕ້ອງຮູ້ຈັກຊະນິດສັດຕູພິດ ແລະ ອັດຕາການໃຊ້ຢາປ້ອງກັນ ແລະ ກໍາຈັດ. 3. ຕ້ອງເລືອກໃຊ້ເຄື່ອງມື, ອຸປະກອນ ແລະ ວິທີການສິດພິ່ນທີ່ຖືກຕ້ອງ ພ້ອມທັງກວດກາເຄື່ອງມືໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບດີ ສາມາດນໍາໃຊ້ໄດ້ຕະຫຼອດ ເວລາ ເພື່ອປ້ອງກັນການເປື້ອນສານພິດ ຕໍ່ຜູ້ນໍາໃຊ້. 4. ຜູ້ສິດພິ່ນຢາ ຕ້ອງໃສ່ເສື້ອຜ້າອຸປະກອນປ້ອງກັນ ສານພິດເຊັ່ນ: ໜ້າກາກ, ຜ້າປິດດັງ, ຖົງມື, ໜວກ ແລະ ເກີບບູດເພື່ອປ້ອງກັນອັນຕະລາຍຈາກ ສານພິດ. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ປະເມີນຄວາມຮູ້ຄວາມ ເຂົ້າໃຈ ຫຼື ກວດກາການ ປະຕິບັດງານ ຫຼື ຫຼັກ ຖານການຝຶກອົບຮົມ. 2. ກວດກາສະຖານທີ່ ເກັບຮັກສາ ສານເຄມີ. 3. ກວດກາການບັນທຶກຂໍ້ມູນ ການ ສໍາ ຫຼວດສັດຕູພິດ ແລະ ການນໍາໃຊ້ ສານເຄມີ. 4. ກໍລະນີມີຫຼັກຖານ ຫຼື ສິ່ງໄສວ່າ ມີການໃຊ້ສານເຄມີ ບໍ່ຖືກຕາມ ຄໍາແນະນໍາ ໃຫ້ສຸ່ມຕົວຢ່າງ ເພື່ອວິ ເຄາະຫາສານຜິດຕົກຄ້າງ ໃນຜົນ

	<ol style="list-style-type: none"> 5. ຢາປ້ອງກັນ ແລະ ກຳຈັດສັດຕູພືດທີ່ປະສົມແລ້ວ ຕ້ອງນຳໃຊ້ໃຫ້ໝົດ ເທື່ອດຽວ, ຫ້າມເຫຼືອຄ້າງໄວ້ໃນບັ້ງສິດພິນ. 6. ຕ້ອງປິດຝາພາຊະນະບັນຈຸຢາປ້ອງກັນ ແລະ ກຳຈັດສັດຕູພືດໃຫ້ແໜ້ນ ຫຼັງການນຳໃຊ້ແລ້ວ ແລະ ເກັບມ້ຽນໃນສະຖານທີ່ເກັບສານເຄມີ. 7. ເມື່ອນຳໃຊ້ສານປ້ອງກັນກຳຈັດສັດຕູພືດແລ້ວ, ໃຫ້ລ້າງພາຊະນະການ ບັນຈຸສານ ເຄມີດ້ວຍ ນ້ຳ 2-3 ຄັ້ງ ແລ້ວຖອກໃສ່ບັ້ງສິດ, ປັບປະລິມານ ນ້ຳຕາມຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນທີ່ກຳນົດກ່ອນນຳໄປໃຊ້ສິດພິນປ້ອງກັນ ແລະ ກຳ ຈັດສັດຕູພືດ. 8. ຕ້ອງສິດສານປ້ອງກັນກຳຈັດສັດຕູພືດໃນຕອນເຊົ້າ ຫຼື ຕອນແລງ ເວລາທີ່ ບໍ່ມີລົມ, ຫຼືກລ້ຽງການສິດໃນເວລາແດດກ້າ ຫຼື ລົມແຮງ ແລະ ຜູ້ສິດຕ້ອງ ຢູ່ເໜືອລົມຕະຫຼອດເວລາ. 9. ຫຼັງຈາກສິດສານປ້ອງກັນກຳຈັດສັດຕູພືດແຕ່ລະຄັ້ງ ຜູ້ສິດຕ້ອງອາບນ້ຳ, ສະຜົມ ແລະ ປ່ຽນເສື້ອຜ້າຫັນທີ, ເສື້ອຜ້າທີ່ໃຊ້ສິດຢາຕ້ອງຊັກໃຫ້ ສະອາດທຸກຄັ້ງ. 10. ຕ້ອງຍຸດໃຊ້ຢາປ້ອງກັນ ແລະ ກຳຈັດສັດຕູພືດກ່ອນການເກັບກຽວຕາມທີ່ ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນສະຫຼາກແນະນຳການນຳໃຊ້ຢາປ້ອງກັນ ແລະ ກຳຈັດສັດຕູ ພືດແຕ່ລະຊະນິດ. 11. ຫ້າມບໍລິໂພກອາຫານ ຫຼື ສູບຢາໃນເວລາກຳລັງສິດພິນຢາປ້ອງກັນ ແລະ 	ຜະລິດ.
--	---	--------

	ກຳຈັດສັດຕູພຶດ.	
5.2. ການເກັບຮັກສາ ສາສານເຄມີ	<p>12. ຕ້ອງຈັດເກັບສານເຄມີ ຊະນິດຕ່າງໆ ທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນຂະບວນການຜະລິດໄວ້ ໃນສະຖານທີ່ປິດແຈບ, ປອດໄພ, ປ້ອງກັນແດດ, ຝົນ ແລະ ມີອາກາດ ຖ່າຍເທໄດ້ສະດວກ.</p> <p>13. ຕ້ອງແຍກສະຖານທີ່ເກັບສານເຄມີບໍ່ໃຫ້ຢູ່ໃກ້ທີ່ຢູ່ອາໄສ ແລະ ສະຖານທີ່ ປຸງແຕ່ງອາຫານ, ບໍ່ຢູ່ໃນບໍລິເວນຕົ້ນນ້ຳຫຼືບໍລິເວນທີ່ມີນ້ຳໄຫຼຜ່ານ, ເພື່ອ ປ້ອງກັນສານເຄມີປົນເປື້ອນໃນແຫຼ່ງນ້ຳ.</p> <p>14. ສານເຄມີແຕ່ລະຊະນິດຕ້ອງຈັດເກັບໃນພາຊະນະປິດແຈບ, ສານເຄມີທີ່ ເປີດໃຊ້ແລ້ວຫ້າມປ່ຽນພາຊະນະບັນຈຸໃໝ່ແຕ່ຄວນນຳໃຊ້ພາຊະນະບັນຈຸ ເດີມ, ໃຫ້ຕິດປ້າຍສະແດງຊັດເຈນ ແລະ ແຍກເກັບເປັນໝວດໝູ່ບໍ່ໃຫ້ ປະປົນກັນເຊັ່ນ : ສານຄວບຄຸມການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງພືດ, ສານເຄມີ ປ້ອງກັນກຳຈັດ (ພະຍາດ, ແມງໄມ້, ວັດສະພຶດ “ພືດຮາວີ”) ແລະ ອາຫານເສີມຕ່າງໆ ພ້ອມທັງແຍກຊະນິດຟຸນ ແລະ ນ້ຳ.</p> <p>15. ເຮືອນເກັບສານເຄມີ ຕ້ອງມີເຄື່ອງມື ແລະ ວັດຖຸປ້ອງກັນການເກີດອຸບັດ ຕິເຫດຢ່າງຄົບຖ້ວນເຊັ່ນ: ນ້ຳຢາລ້າງຕາ, ນ້ຳສະອາດ, ດິນຊາຍ ແລະ ອຸປະກອນດັບເພີງເປັນຕົ້ນ.</p> <p>16. ຕ້ອງບໍ່ມີສານເຄມີທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ຈົດທະບຽນທີ່ຖືກຕ້ອງເກັບຮັກສາໄວ້ຢູ່ໃນ ສະຖານທີ່ເກັບສາສານເຄມີ ຫຼື ພາຍໃນສວນ, ຟາມ.</p>	

<p>6. ການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມື ແລະ ອຸປະກອນເກັບກຽວ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ຕ້ອງເຮັດລາຍການເກັບຮັກສາເຄື່ອງມື ແລະ ອຸປະກອນທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນການຜະລິດ. 2. ການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມື ແລະ ອຸປະກອນ ຕ້ອງມີຄວາມເໝາະສົມ ແລະ ພຽງພໍຕໍ່ການປະຕິບັດໜ້າທີ່. 3. ຕ້ອງມີສະຖານທີ່ເກັບຮັກສາເຄື່ອງມື ແລະ ອຸປະກອນໃຫ້ເປັນລະບຽບ (ແຍກເປັນເຂດ) ເພື່ອຄວາມປອດໄພ ແລະ ສະດວກຕໍ່ການນຳໃຊ້. 4. ຕ້ອງມີການບຳລຸງຮັກສາເຄື່ອງມື ແລະ ອຸປະກອນພ້ອມທັງບັນທຶກຂໍ້ມູນການບຳລຸງຮັກສາທຸກຄັ້ງ. 5. ເຄື່ອງມືອຸປະກອນ ແລະ ພາຊະນະທີ່ໃຊ້ໃນການບັນຈຸ ແລະ ຂົນສົ່ງຜົນຜະລິດ ຕ້ອງທຳຄວາມສະອາດທຸກຄັ້ງ ກ່ອນການນຳໄປໃຊ້ງານ ແລະ ຫຼັງຈາກໃຊ້ງານແລ້ວ ຕ້ອງທຳຄວາມສະອາດກ່ອນນຳໄປເກັບມ້ຽນ. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ກວດກາສັງເກດສະຖານທີ່ເກັບຮັກສາເຄື່ອງມື, ບ່ອນສ້ອມແປງ, ສະພາບແວດລ້ອມໃນສະຖານທີ່ທຳຄວາມສະອາດ ແລະ ສຳພາດ. 2. ກວດບົດບັນທຶກລາຍການ ແລະ ແຫຼ່ງທີ່ມາ. ຕ້ອງມີການກວດກາຄຸນນະພາບຢ່າງສະໝໍ່າສະເໝີ ຖ້າພົບວ່າມີການຄາດເຄື່ອນ ຕ້ອງປັບປຸງສ້ອມແປງ ຫຼື ປ່ຽນໃໝ່ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ຕາມມາດຕະຖານ.
<p>7. ການເກັບຮັກສາ ແລະ ການຂົນສົ່ງ 7.1 ການເກັບຮັກສາ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ສະຖານທີ່ ຫຼື ບໍລິເວນທີ່ໃຊ້ເກັບຮັກສາຜົນຜະລິດ ຕ້ອງເປັນບ່ອນຖ່າຍເທອາກາດໄດ້ດີ, ປ້ອງກັນຝົນ ແລະ ລະອອງຝົນໄດ້, ບໍ່ມີສັດຕູພືດ ແລະ ສັດພາຫະ ນຳເຊື້ອພະຍາດ ແລະ ຕ້ອງແຍກອອກຈາກບໍລິເວນທີ່ໃຊ້ເກັບວັດຖຸ ຫຼື ສິ່ງທີ່ເປັນ ອັນຕະລາຍ. 2. ຫ້າມກອງຝັກສາລີສູງເຖິງ 1 ແມັດ ໃນກອງສາລີຄວນມີທໍ່ ຫຼື ປ່ອງລະບາຍອາກາດ ຫຼື ຄວນປິ່ນກອງເປັນໄລຍະເພື່ອລະບາຍອາກາດພາຍໃນກອງສາລີ. 3. ສະຖານທີ່ເກັບມ້ຽນສາລີ ຕ້ອງມີວັດຖຸຮອງພື້ນບໍ່ໃຫ້ຜົນຜະລິດສຳພັດກັບພື້ນໂດຍກົງ ເພາະສາລີຈະດູດຊຶມຄວາມ ຊຸ່ມຈາກພື້ນ ແລະ ເປັນສາຍເຫດເຮັດໃຫ້ ເກີດເຊື້ອລາ ຂຶ້ນໄດ້ງ່າຍ. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ກວດກາສະຖານທີ່ເກັບຮັກສາ ແລະ ສຳພາດ. 2. ວັດແທກຄວາມຊຸ່ມຂອງແມັດ, ອຸນຫະພູມ ແລະ/ຫຼື ການສຳພາດ. 3. ກວດກາພາຫະນະ ແລະ/ຫຼື ສຳພາດ

	<p>4. ພາຊະນະທີ່ໃຊ້ບັນຈຸຝັກ ຫຼື ເມັດສາລີ ເຊັ່ນ: ເປົາປ່ານ ຕ້ອງສະອາດ ຖືກສຸຂານາໄມ ສາມາດປ້ອງກັນ ການປົນເປື້ອນ ຈາກວັດຖຸ ຫຼື ສິ່ງທີ່ ເປັນອັນຕະລາຍ</p> <p>ຕະຫຼອດຈົນເຖິງສິ່ງແປກປອມທີ່ອາດກໍ່ໃຫ້ເກີດອັນຕະລາຍ, ການປົນ ເປື້ອນ ຈາກສັດພາຫະນໍາເຊື້ອພະຍາດ ເຊັ່ນ: ໝູ, ນົກ, ແມງໄມ້, ລວມທັງສັດອື່ນໆ.</p> <p>5. ຄວາມຊຸ່ມອາກາດໃນເລົ້າສາງ ໃນໄລຍະເກັບຮັກສາ ສະເລ່ຍ ຕ້ອງບໍ່ເກີນ 65% ອຸນຫະພູມປະມານ 25-30 °C.</p>	
7.2 ການຂົນສົ່ງ	<p>1. ພາຫະນະທີ່ໃຊ້ຂົນສົ່ງຕ້ອງສະອາດ ປົກປິດໃຫ້ແໜ້ນ ຫຼື ສາມາດປ້ອງ ກັນຝົນ ຫຼື ລະອອງຝົນຈາກພາຍນອກໄດ້ ແລະ ພາຫະນະຂົນສົ່ງ ຕ້ອງບໍ່ເຮັດໃຫ້ເກີດການ ປົນເປື້ອນ ຈາກວັດຖຸ ຫຼື ສິ່ງທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ.</p> <p>2. ການຂົນສົ່ງຝັກ ແລະ ເມັດສາລີຕ້ອງບັນຈຸໃນພາຊະນະທີ່ປ້ອງກັນຄວາມ ຊຸ່ມ ຫຼື ມີມາດຕະການປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ສາລີມີຄວາມຊຸ່ມເພີ່ມຂຶ້ນໃນລະ ຫວ່າງການຂົນສົ່ງ.</p>	
8. ການພິສູດຫຼັກຖານ ແລະ ການຮຽກຄືນ	<p>1. ຕ້ອງມີລະບົບການກວດພິສູດທີ່ເໝາະສົມເພື່ອຕິດຕາມ ແລະ ກວດສອບ ຜະລິດຕະພັນຄືນ ເພື່ອຊອກຫາສາເຫດຄວາມບໍ່ປອດໄພໃນຜົນຜະລິດ.</p> <p>2. ຕ້ອງກຳນົດກຸ່ມຜົນຜະລິດທີ່ເກັບກ່ຽວ ແລະ ຫຸ້ມຫໍ່ ໃນມື້ດຽວກັນ ຈາກ ແຫຼ່ງດຽວກັນ ແລະ ໄດ້ຮັກສາໃນວິທີທາງດຽວກັນ.</p> <p>3. ຕ້ອງລະບຸ ຊື່ ຫຼື ລະຫັດໃສ່ ທຸກພື້ນທີ່ການຜະລິດ.</p> <p>4. ຕ້ອງເຮັດເຄື່ອງໝາຍ ແລະ ລະຫັດ ໃສ່ພາຊະນະບັນຈຸໃຫ້ຈະແຈ້ງທຸກໆ ຄັ້ງ.</p>	<p>1. ກວດການສະຖານທີ່, ການໃຊ້ ເຄື່ອງໝາຍ, ລະຫັດ ໃນພາສະນະ ບັນຈຸ.</p> <p>2. ກວດກາບົດບັນທຶກ (ຜົນຜະລິດ ຫຼື ສິນຄ້າ ຂາເຂົ້າ-ຂາອອກ).</p> <p>3. ວິທີການປ້ອງກັນ ແລະ ມາດຕະ ການ ຫຼຸດຜ່ອນ ແລະ ການຮຽກ</p>

	<p>5. ຕ້ອງເກັບຮັກສາບົດບັນທຶກ ກ່ຽວກັບ ວັນທີສະໜອງ, ຈຳນວນຂອງ ຜົນຜະລິດ ແລະ ບ່ອນສົ່ງຜົນຜະລິດ.</p> <p>6. ເມື່ອກວດພົບມີການປົນເປື້ອນ ຫຼື ມີຄວາມສ່ຽງຂອງການປົນເປື້ອນໃນ ຜົນຜະລິດ ຕ້ອງແຍກຜົນຜະລິດອອກຕ່າງຫາກ ແລະ ປ້ອງກັນໄວ້ບໍ່ໃຫ້ ຈຳໜ່າຍ ຫຼື ຖ້າຂາຍແລ້ວຜູ້ຂາຍຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຊື້ຮູ້ທັນທີ.</p> <p>7. ຕ້ອງຊອກຫາສາເຫດຂອງການປົນເປື້ອນ ໂດຍການປະຕິບັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ເພື່ອປ້ອງກັນການເກີດຂຶ້ນອີກ ແລະ ເກັບຮັກສາບົດບັນທຶກກ່ຽວກັບ ເຫດການທີ່ເກີດຂຶ້ນໄວ້.</p>	ຄືນ ກໍລະນີເກີດການປົນເປື້ອນ.
9. ສຸຂະພາບຂອງຜູ້ອອກ ແຮງງານ.	1. ຕ້ອງມີການເບິ່ງແຍງສຸຂະພາບສ່ວນບຸກຄົນຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ ແລະ ມີມາດຕະການປ້ອງກັນຢ່າງເໝາະສົມເຊັ່ນ: ພາໄປພົບແພດ ເມື່ອເຈັບ ເປັນ ຫຼື ໄດ້ຮັບບາດເຈັບ ຫຼື ມີອຸປະກອນປະຖົມພະຍາບານເບື້ອງ ຕົ້ນທີ່ຈຳເປັນໄວ້.	<p>1. ກວດກາພາຫະນະ ແລະ/ຫຼື ສຳ ພາດ ແລະ ກວດກາມາດຕະການ ປ້ອງກັນ.</p> <p>2. ກວດອຸປະກອນປະຖົມພະຍາບານ ເບື້ອງຕົ້ນ.</p>
10. ການຝຶກອົບຮົມ	<p>1. ຜູ້ນຳໃຊ້ແຮງງານ ແລະ ຜູ້ອອກແຮງງານ ຕ້ອງມີຄວາມຮູ້ທີ່ເໝາະສົມ ຫຼື ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມໃນວຽກງານທີ່ເຂົາເຈົ້າຮັບຜິດຊອບ.</p> <p>2. ຕ້ອງເກັບຮັກສາ ບົດບັນທຶກ ແລະ ຫຼັກຖານຢັ້ງຢືນ ຂອງການຝຶກອົບຮົມ ໄວ້ທຸກຄັ້ງ.</p>	1. ກວດກາເອກະສານຢັ້ງຢືນການຝຶກ ອົບຮົມ ແລະ ການສຳພາດຜູ້ ອອກແຮງງານ.
11. ການບັນທຶກຂໍ້ມູນ	<p>1. ຕ້ອງມີການຈົດບັນທຶກຂໍ້ມູນ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດກວດກາ ແລະ ສອບຖາມ ໄດ້ ດັ່ງນີ້:</p> <p>1) ແຫຼ່ງທີ່ມາຂອງປັດໄຈການຜະລິດ ເຊັ່ນ: ແນວພັນ, ຝຸ່ນ, ວັດຖຸ ຫຼື ສິ່ງ ທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ.</p>	1. ກວດກາບົດບັນທຶກຂໍ້ມູນ ຕາມຂໍ້ ກຳນົດ.

	<p>2) ການນຳໃຊ້ ປັດໄຈການຜະລິດ ເຊັ່ນ: ແນວພັນ, ຝຸ່ນ, ວັດຖຸ ຫຼື ສິ່ງທີ່ ເປັນອັນຕະລາຍ.</p> <p>3) ການປຸກ, ການເກັບກ່ຽວ ແລະ ການປະຕິບັດຫຼັງການເກັບກ່ຽວ.</p> <p>4) ຂໍ້ມູນຜູ້ຮັບຊື້ຜົນຜະລິດ ຫຼື ບ່ອນທີ່ນຳຜົນຜະລິດໄປຈຳໜ່າຍແຕ່ລະໆດູ.</p>	
<p>12. ການທົບທວນຄືນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ</p>	<p>1. ຕ້ອງທົບທວນຄືນກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຢ່າງໜ້ອຍປີລະ 1 ຄັ້ງ ເພື່ອຮັບປະກັນ ວ່າໄດ້ປະຕິບັດຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ດຳເນີນການ ເພື່ອແກ້ໄຂ ຂໍ້ບົກຜ່ອງ. ເກັບບົດບັນທຶກໄວ້ ເພື່ອທົບທວນຄືນການ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.</p> <p>2. ການດຳເນີນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ກ່ຽວກັບ ຄວາມປອດໄພຂອງຜົນ ຜະລິດ ແລະ ເກັບຮັກ ສາບົດບັນທຶກ ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ແລະ ວິທີການແກ້ໄຂ.</p>	<p>1. ກວດກາສັງເກດ ແລະ ກວດກາ ບົດບັນທຶກການ ທົບທວນຄືນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ/ຫຼື ບົດປະເມີນຜົນ ແລະ ແຜນການ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.</p> <p>2. ກວດກາມາດຕະການແກ້ໄຂ.</p>

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ I

1. ການຈັດການຄຸນນະພາບ ໃນຂະບວນການຜະລິດ

- 1) ເລືອກໃຊ້ແນວພັນທີ່ມີຄຸນນະພາບມີຄວາມງອກ 95% ຂຶ້ນໄປ, ເມັດມີ ຂະໜາດສະໜ້າສະເໝີ ແລະ ມີສິ່ງເຈືອບົນບໍ່ເກີນ 0.5%. ເລືອກຊື້ເມັດພັນ ທີ່ບັນຈຸໃນຖົງ ຫຼື ກ່ອງບັນຈຸເມັດພັນທີ່ ຢູ່ໃນສະພາບດີ, ມີຊີ້ ຜູ້ຜະລິດ, ສະຖານທີ່, ວັນ, ເດືອນ, ປີ ທີ່ຜະລິດ, ມີການປະສົມເຄມີປ້ອງກັນພະຍາດ, ແມງໄມ້ ແລະ ບໍ່ມີຮອງຮອຍທໍາລາຍ ຈາກແມງໄມ້ ຫຼື ເຊື້ອລາ.
- 2) ຫ້າມຈຸດສິ່ງເສດເຫຼືອ ໃນສວນປູກສາລີ ຕ້ອງປະໃຫ້ຍ່ອຍສະຫຼາຍຕາມ ທໍາມະຊາດ ຫຼື ໄຖກົບໃນເວລາກຽມດິນ.
- 3) ຫຼັງຈາກປູກສາລີແລ້ວຕ້ອງປ້ອງກັນ ແລະ ກໍາຈັດສັດຕູພືດ ຕາມຫຼັກການ ການປ້ອງກັນພືດ ແບບປະສົມປະສານ ໂດຍອີງໃສ່ ປະລິມານ ແລະ ຈໍານວນ ປະຊາກອນ ຂອງສັດຕູພືດ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນ ການໃຊ້ວັດຖຸ ຫຼື ສິ່ງທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ ຫຼື ປະຕິບັດຕາມ ຂໍ້ແນະນໍາ ແລະ ວິທີການນໍາໃຊ້ ຈາກພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.
- 4) ການນໍາໃຊ້ຝຸ່ນອິນຊີ ຫຼື ອິນຊີວັດຖຸໃນດິນ ຕ້ອງເລືອກໃຊ້ຝຸ່ນອິນຊີທີ່ຜ່ານຂະບວນການ ບົ່ມ ຫຼື ຂະບວນການອື່ນໆທີ່ເຮັດໃຫ້ເກີດການຍ່ອຍສະຫຼາຍ ແລະ ສາມາດຫຼຸດປະລິມານ ເຊື້ອຈຸລິນຊີທີ່ເຮັດໃຫ້ເກີດພະຍາດໄດ້.
- 5) ນໍາໃຊ້ຝຸ່ນເຄມີ ຕາມອັດຕາທີ່ເໝາະສົມ ໂດຍເລືອກໃຊ້ຝຸ່ນເຄມີທີ່ຈົດທະບຽນຢ່າງຖືກຕ້ອງ ກັບກົມປູກຝັງ, ກະຊວງ ກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້.
- 6) ຫ້າມປູກສາລີໃນພື້ນທີ່ໆ ມີຄວາມຄ້ອຍຊັນຫຼາຍ. ຖ້າຈໍາເປັນ ຕ້ອງປູກໃຫ້ປູກ ຕາມແນວ ລະດັບ, ປູກພືດສະຫຼັບ ຫຼື ປູກພືດຕະກູນຖ້ວຄຸມ ໃນຮ່ອງສາລີ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນການເຊາະ ເຈື່ອນ ແລະ ການ ພັງທະລາຍຂອງໜ້າດິນ.
- 7) ປູກພືດປັບປຸງບໍາລຸງດິນເຊັ່ນ: ພືດຕະກູນຖ້ວ ແລະ ອື່ນໆ ກ່ອນ ຫຼື ຫຼັງປູກສາລີ ໃຫ້ໄຖກົບ ໃນໄລຍະເວລາຕົ້ນພືດປັບປຸງບໍາລຸງດິນກໍາລັງອອກດອກ.

- 8) ໃຫ້ໃຊ້ຝຸ່ນເຄມີ ປະສົມປະສານ ກັບ ຝຸ່ນອິນຊີ ເພື່ອຊ່ວຍປັບປຸງໂຄງສ້າງຂອງດິນ ແລະ ເພີ່ມຈຸລິນຊີ ໃນດິນ.
- 9) ການກຳຈັດສິ່ງເສດເຫຼືອ ແລະ ວັດສະດຸເຫຼືອໃຊ້ ໃຫ້ເກັບແຍກເສດພືດ ທີ່ຕິດແປດ ສັດຕູພືດໄປເຜົາທຳລາຍນອກສວນປູກ, ສຳລັບເສດພືດທີ່ບໍ່ມີການຕິດແປດ ສັດຕູພືດ ສາມາດນຳໄປເຮັດ ຝຸ່ນບົມ ຫຼື ຝຸ່ນຂຽວ.

2. ການເກັບກ່ຽວ ແລະ ການປະຕິບັດຫຼັງການເກັບກ່ຽວ

2.1. ໄລຍະເກັບກ່ຽວທີ່ເໝາະສົມ

- 1) ການເກັບກ່ຽວເລີ່ມຕົ້ນເມື່ອອາຍຸສາລີປູກໄດ້ຢ່າງໜ້ອຍ 110 ວັນ ສຳລັບການປູກໃນລະດູຝົນ ແລະ 120 ວັນ ສຳລັບການປູກໃນລະດູແລ້ງ ຫຼື ຕາມອາຍຸການເກັບກ່ຽວຂອງແນວພັນທີ່ນຳໃຊ້. ນອກຈາກນີ້ ຍັງສາມາດພິຈາລະນາຈາກ ຝັກສາລີ, ຖ້າພົບວ່າ ກາບສາລີໃນສວນປູກແຫ່ງ ປະມານ 80% ຫາ 90% ເປັນໄລຍະ ທີ່ສາມາດເກັບກ່ຽວໄດ້.
- 2) ເມື່ອແກະເມັດເບິ່ງ ຈະເຫັນເນື້ອເຍື່ອສີດຳຢູ່ທີ່ຂວັນເມັດ (black layer) ເປັນຈຸດນ້ອຍໆສີດຳ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ສາລີສຸກແກ່ທາງສະລິລະ ແລະ ມີນ້ຳໜັກແຫ້ງສູງສຸດ ຊຶ່ງເປັນໄລຍະ ທີ່ສາມາດເກັບກ່ຽວໄດ້.
- 3) ໃນກໍລະນີ ທີ່ການເກັບກ່ຽວສາລີ ຕາມຄວາມຊຸ່ມ ເມັດສາລີທີ່ກຳນົດ ຄວນໃຊ້ເຄື່ອງວັດແທກຄວາມຊຸ່ມ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຕາມມາດຕະຖານຄວາມຊຸ່ມທີ່ກຳນົດໄວ້.
- 4) ຄວາມຊຸ່ມທີ່ເໝາະສົມໃນການເກັບກ່ຽວສາລີ ແມ່ນ 25% ແລະ ສູງສຸດບໍ່ເກີນ 30%, ຖ້າເກັບກ່ຽວໃນລະດັບຄວາມຊຸ່ມດັ່ງກ່າວ ຈະເຮັດໃຫ້ເມັດສາລີຕົກໂໜະໜ້ອຍກວ່າ.

2.2. ວິທີການເກັບກ່ຽວ

- 1) ການເກັບກ່ຽວໂດຍໃຊ້ແຮງງານຄົນ ມີ 2 ວິທີຄື: ເກັບສາລີເປັນຝັກ ບໍ່ໄດ້ແກະກາບ ແລະ ເກັບສາລີເປັນຝັກແກະກາບອອກ. ຫ້າມວາງສາລີທີ່ເກັບມາ ໄວ້ໃນພື້ນທີ່ໆປຽກຊຸ່ມ, ຫຼືກວ້າງ ບໍ່ໃຫ້ເມັດສາລີແຕກຫັກ. ວິທີເກັບສາລີເປັນຝັກ ເກັບໄດ້ໄວ ແລະ ຊ່ວຍປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ເມັດ ຖືກກະທົບ ຫຼື ແຕກຫັກລະຫວ່າງເກັບກ່ຽວ ຫຼື ຂົນຍ້າຍນອກ“ຈາກນີ້ເປືອກຍັງຊ່ວຍ ປ້ອງກັນເມັດຈາກ ເຊື້ອລາ ແລະ ແມງໄມ້ສັດຕູພືດ.
- 2) ການນຳໃຊ້ເຄື່ອງຈັກເກັບກ່ຽວສາລີທັງຝັກ (corn snaper) ໃຫ້ເກັບກ່ຽວ ເມື່ອເມັດສາລີມີຄວາມຊຸ່ມຕໍ່າກວ່າ 30%.

- 3) ການນຳໃຊ້ເຄື່ອງຈັກເກັບກ່ຽວ ແລະ ແກະເມັດສາລີ (corn picker-sheller ຫຼື corn combine harvester) ແມ່ນການຫັກຝັກສາລີ ອອກຈາກຕົ້ນ ແລະ ແກະມາເປັນເມັດທັນທີ. ການເກັບກ່ຽວດ້ວຍເຄື່ອງຈັກປະເພດນີ້ ຄວນເກັບ ເມື່ອເມັດສາລີ ມີຄວາມຊຸ່ມຕໍ່າກວ່າ 22%.

2.3. ການແຍກຝັກທີ່ບໍ່ໄດ້ຄຸນນະພາບອອກ

ໃນເວລາທີ່ເກັບກ່ຽວໃຫ້ແຍກຝັກທີ່ບໍ່ໄດ້ຄຸນນະພາບອອກ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ຝັກທີ່ມີເມັດງອກ, ມີເຊື້ອລາ, ຖືກແມງໄມ້ສັດຕູພິດອື່ນໆ ທຳລາຍ ຫຼື ມີສີ ແລະ ກິ່ນຜິດປົກກະຕິ ອອກຈາກຝັກດີ ໃຫ້ຫຼາຍເທົ່າທີ່ຈະເຮັດໄດ້ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມເສຍຫາຍທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນກັບຜົນຜະລິດທີ່ດີ ແລະ ເຮັດໃຫ້ໄດ້ເມັດສາລີທີ່ມີຄຸນນະພາບດີຫຼາຍຂຶ້ນ.

2.4. ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມຊຸ່ມ

- 1) ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມຊຸ່ມເປັນຂັ້ນຕອນທີ່ສຳຄັນທີ່ຕ້ອງເຮັດທັນທີ ຫຼັງການເກັບກ່ຽວ ເພື່ອຫຼຸດການທຳລາຍຈາກການຕົກໄໝະ (Alfratoxin) ໂດຍຕາກຝັກສາລີໄວ້ເທິງລານຕາກຊີມັງ ທີ່ແຫ້ງສະອາດ ຫຼື ເທິງຜ້າຢາງ ຫຼື ເທິງຮ້ານທີ່ຍົກສູງ ຈາກພື້ນດິນຢ່າງ ໜ້ອຍເຄິ່ງແມັດ ໃຫ້ຕາກແດດປະມານ 2-3 ວັນ ຫຼື ເບີຍລົມໄວ້ປະມານ 5-7 ວັນ ເພື່ອໃຫ້ເມັດສາລີມີຄວາມຊຸ່ມ ຕໍ່າກວ່າ 23%.
- 2) ກໍລະນີແກະເປັນເມັດສາລີແລ້ວ ໃຫ້ຈຳໜ່າຍທັນທີ ພາຍໃນ 24 ຊົ່ວໂມງ ຫາກບໍ່ສາມາດຈຳໜ່າຍໄດ້ທັນ ຕ້ອງຫຼຸດຜ່ອນຄວາມຊຸ່ມຕໍ່າກວ່າ 18% ພາຍໃນ 2 ວັນ ແລະ ສາມາດເກັບຮັກສາໄວ້ບໍ່ເກີນ 3 ວັນ. ຖ້າຕ້ອງການເກັບໄວ້ດົນກວ່ານັ້ນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມຂໍ້ ກ.6.
- 3) ກໍລະນີການປູກໃນຕົ້ນລະດູຝົນ ແລະ ຈຳເປັນຕ້ອງເກັບກ່ຽວໄວ, ໃນເວລາ ຝັກສາລີປ່ຽກຕ້ອງແກະເມັດອອກຈາກຝັກທັນທີ ຫຼັງຈາກເກັບກ່ຽວ ຖ້າເມັດ ມີຄວາມ ຊຸ່ມສູງ ກວ່າ 30% ໃຫ້ຈຳໜ່າຍທັນທີພາຍ ໃນ 24 ຊົ່ວໂມງ.

ຕາຕະລາງທີ 1 ຄວາມຊຸ່ມຂອງເມັດ ແລະ ໄລຍະເວລາການເກັບຮັກສາທີ່ປອດໄພ

ຊະນິດ	ຄວາມຊຸ່ມສະເລ່ຍ (%)	ໄລຍະເວລາການເກັບຮັກສາ
ຝັກສາລີທັງກາບ	ບໍ່ເກີນ 23	ບໍ່ເກີນ 30 ວັນ
	ບໍ່ເກີນ 20	ບໍ່ເກີນ 45 ວັນ
	ບໍ່ເກີນ 18	ບໍ່ເກີນ 60 ວັນ
	ບໍ່ເກີນ 15	ບໍ່ເກີນ 90 ວັນ
ຝັກສາລີແກະກາບ (ມານສາລີ)	ບໍ່ເກີນ 23	ບໍ່ເກີນ 15 ວັນ
	ບໍ່ເກີນ 20	ບໍ່ເກີນ 30 ວັນ
	ບໍ່ເກີນ 18	ບໍ່ເກີນ 45 ວັນ
	ບໍ່ເກີນ 15	ບໍ່ເກີນ 60 ວັນ
ເມັດສາລີ	ບໍ່ເກີນ 18	ບໍ່ເກີນ 3 ວັນ
	ບໍ່ເກີນ 15	ບໍ່ເກີນ 5 ວັນ
	ບໍ່ເກີນ 13	ບໍ່ເກີນ 30 ວັນ

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ II
ຮ່າງບົດບັນທຶກຂໍ້ມູນທົ່ວໄປ
ກ່ຽວກັບ ວິທີການປະຕິບັດໃນຂັ້ນຕອນການປຸກ, ເກັບກ່ຽວ ແລະ
ເກັບຮັກສາເມັດສາລິແຂງ ປະຈຳປີ.....

1. ເຈົ້າຂອງພື້ນທີ່ການຜະລິດ

ຊື່ (ນາງ/ທ້າວ).....ນາມສະກຸນ.....

ເລກລະຫັດຜູ້ຜະລິດ ຫຼື ແປງປຸກ.....

ໝາຍເລກບັດປະຈຳຕົວ.....

ບ່ອນຕິດຕໍ່, ບ້ານ.....ເລກທີ.....ເມືອງ.....ແຂວງ..

.....ຖະໜົນ.....ລະຫັດໄປສະນີ.....

.....ເບີໂທລະສັບ.....

2. ພື້ນທີ່ການຜະລິດ

2.1. ທີ່ຕັ້ງຂອງສວນສາລິ

.....
 ລວມທັງໝົດ, ຈຳນວນ.....ສວນ, ຈຳນວນ.....ເຮັກຕາ (ຮຕ)

2.2. ປະເພດດິນ ດິນໜຽວ ດິນຜຸຜຸຍປົນດິນໜຽວ

ດິນຜຸຜຸຍປົນດິນຊາຍ

ດິນຊາຍ ອື່ນໆ

(ລະບຸ).....

2.3. ນ້ຳທີ່ໃຊ້ ນ້ຳຝົນ ນ້ຳບາດານ ນ້ຳຈາກແຫຼ່ງທຳມະຊາດ

ອື່ນໆ (ລະບຸ).....

ແຜນວາດທີ່ຕັ້ງສວນສາລີ ສະແດງເສັ້ນທາງຄົມມະນາຄົມ ແລະ ສະຖານທີ່ສໍາຄັນໃນບໍລິເວນໃກ້ຄຽງ ເພື່ອອໍານວຍຄວາມສະດວກ ໃນການເດີນທາງໄປຫາແປງປູກ.

ທິດເໜືອ

3. ປະຫວັດການໃຊ້ພື້ນທີ່ປູກ ແປງທິ.....

3.1. ເປັນດິນຫວ່າງເປົ່າ

ເຄີຍເຮັດອຸດສາຫະກຳ.....ເມື່ອປີ.....

- ເຄີຍເປັນທີ່ຕັ້ງກອງຂີ້ເຫຍື້ອ/ນ້ຳເສຍ/ສານເຄມີ.....ເມື່ອປີ.....
 - ເຄີຍເປັນທີ່ຕັ້ງຂອງໂຮງໝໍ.....ເມື່ອປີ.....
 - ອື່ນໆ (ລະບຸ).....
- 3.2. ຊະນິດຂອງພືດທີ່ປູກຄົນຫຼັງ 1 ປີ ຊື່ພືດ.....
 ຊະນິດຂອງພືດທີ່ປູກ ຄົນຫຼັງ 2 ປີ ຊື່ພືດ.....
- 3.3. ການວິເຄາະຫາສານພິດຕົກຄ້າງຈາກວັດຖຸ ຫຼື ສິ່ງທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ (ເກັບຜົນ
 ວິເຄາະໄວ້ກັບແບບຟອມຂໍ້ມູນບັນທຶກນີ້)
- ວິເຄາະສານພິດຕົກຄ້າງ ບໍ່ໄດ້ວິເຄາະ
- 3.3.1. ນ້ຳໃຊ້ ວັນທີ່ເກັບຕົວຢ່າງ.....ວັນທີ່ສົ່ງໄປວິເຄາະ.....
- ບໍ່ສົ່ງໄປວິເຄາະ ບໍ່ພົບສານພິດຕົກຄ້າງ
 - ພົບສານພິດຕົກຄ້າງ (ລະບຸຊື່ສານ).....
- 3.3.2. ດິນ ວັນທີ່ກັບຕົວຢ່າງ.....ວັນທີ່ສົ່ງໄປວິເຄາະ.....
- ບໍ່ໄດ້ສົ່ງໄປວິເຄາະ ບໍ່ພົບສານພິດຕົກຄ້າງ
 - ພົບສານພິດຕົກຄ້າງ (ລະບຸຊື່ສານພິດ).....
- 3.3.3. ຜົນຜະລິດສາລີ ວັນທີ່ກັບຕົວຢ່າງ.....ວັນທີ່ສົ່ງໄປວິເຄາະ.....
- ບໍ່ໄດ້ສົ່ງໄປວິເຄາະ ບໍ່ພົບສານພິດຕົກຄ້າງ
 - ພົບສານພິດຕົກຄ້າງ (ລະບຸຊື່ສານ).....
- 4. ວິທີການຈັດການ (ປູກ / ເກັບກ່ຽວ / ເບິ່ງແຍງຮັກສາ / ແລະ ຈຳໜ່າຍ)**
- 4.1. ເຜົາສິ່ງເສດເຫຼືອໃນສວນກ່ອນປູກ ບໍ່ເຜົາສິ່ງເສດເຫຼືອໃນສວນກ່ອນປູກ
- 4.2. ປູກພືດບຳລຸງດິນ ຊື່.....ວັນທີ່ປູກ.....
 ບໍ່ປູກພືດບຳລຸງດິນ
- 4.3. ໃສ່ຝຸ່ນບຳລຸງດິນໂດຍໃຊ້
- ຝຸ່ນບົ່ມ ຝຸ່ນຄອກ
 - ອື່ນໆ (ລະບຸ)..... ບໍ່ໃຊ້ຝຸ່ນບຳລຸງດິນ

4.4. ປັດໄຈການຜະລິດທີ່ໃຊ້

4.4.1. ແມັດພັນ

ຊື່/ຊື່ການຄ້າ	ແຫຼ່ງທີ່ມາ (ຜູ້ຜະລິດ/ຜູ້ຈຳໜ່າຍ)	ວັນທີຜະລິດ	ວັນທີໝົດອາຍຸ

4.4.2. ຝຸ່ນ/ສຸດທີ່ໃຊ້

ຊື່/ຊື່ການຄ້າ	ແຫຼ່ງທີ່ມາ (ຜູ້ຜະລິດ/ຜູ້ຈຳໜ່າຍ)	ວັນທີຜະລິດ	ວັນທີໝົດອາຍຸ

4.4.3. ສານເຄມີທີ່ນຳໃຊ້

ຊື່/ຊື່ການຄ້າ	ແຫຼ່ງທີ່ມາ (ຜູ້ຜະລິດ/ຜູ້ຈຳໜ່າຍ)	ວັນທີຜະລິດ	ວັນທີໝົດອາຍຸ

4.5. ການປູກ ແລະ ການເກັບກ່ຽວ

ໝາຍເລກ ສວນ	ຈຳນວນ ພື້ນທີ່ປູກ (ha)	ພື້ນທີ່ ເກັບກ່ຽວ (ha)	ເມັດພັນ ທີ່ໃຊ້ (kg)	ວັນທີປູກ	ການໃສ່ຜຸນ		ວັນທີ ເກັບກ່ຽວ	ຈຳນວນຜົນ ຜະລິດທີ່ ເກັບກ່ຽວ(kg)	ວັນທີ່ ຈຳໜ່າຍ
					ວັນທີ/ໄລຍະ ເວລາທີ່ໃຊ້	ຈຳນວນທີ່ໃຊ້ (kg)			

4.6. ການປ້ອງກັນ ແລະ ກຳຈັດສັດຕູພືດ

ໝາຍເລກ ສວນ	ການກວດກາສັດຕູພືດ		ການປ້ອງກັນ ແລະ ກຳຈັດສັດຕູພືດ		
	ວັນທີ	ວັດຊະພືດ/ພະຍາດ/ແມງໄມ້	ຊື່ສານ(ຊື່ການຄ້າ) / ວິທີການອື່ນທີ່ບໍ່ໃຊ້ສານເຄມີ	ວັນທີ່ໃຊ້ / ໄລຍະເວລາທີ່ໃຊ້	ຈຳນວນທີ່ໃຊ້ (kg)

4.7. ຜົນຜະລິດ

4.7.1. ການແຍກຝັກສາລີເສຍຄຸນນະພາບ

- ບໍ່ມີການແຍກຝັກ ສາລີເສຍຄຸນນະພາບ
- ມີການແຍກຝັກເສຍຄຸນນະພາບ ໃນຂັ້ນຕອນ
 - ເກັບກ່ຽວ
 - ເກັບຮັກສາ
 - ຈໍາໜ່າຍ

4.7.2. ການເກັບຮັກສາ ເກັບຝັກທັງກາບ ເກັບຝັກແກະກາບ

- ເກັບເປັນເມັດ

ວິທີການເກັບກ່ຽວ ເກັບແບບເທກກອງ

- ໃສ່ພາຊະນະບັນຈຸ
 - ກະເບົ້າປ່ານ ໃໝ່
 - ເກົ້າ ເຄີຍໃຊ້ບັນຈຸ.....
 - ເບົ້າພລາສຕິກ ໃໝ່
 - ເກົ້າ ເຄີຍໃຊ້ບັນຈຸ.....
 - ອື່ນໆ (ລະບຸ).....

ສະຖານທີ່ເກັບມ້ຽນ

- ໂຮງເກັບມ້ຽນ ສາງ
- ບໍລິເວນບ້ານ(ຕາກໃນບໍລິເວນບ້ານ)

4.7.3. ການຈໍາໜ່າຍຜົນຜະລິດ (ລະດູຜະລິດໃນປີທີ່ຜ່ານມາ)

- ຫັນທິຫຼັງການເກັບກ່ຽວ ຫຼັງເກັບກ່ຽວ.....ວັນ
- ຫຼຸດຄວາມຊຸ່ມກ່ອນຈໍາໜ່າຍ ດ້ວຍການຕາກ.....ວັນ ລະຫວ່າງຕາກ
 - ມີຝົນຕົກ.....ວັນ
 - ບໍ່ມີຝົນຕົກ
- ຫຼຸດຄວາມຊຸ່ມກ່ອນຈໍາໜ່າຍ ດ້ວຍການອົບໃຊ້ອຸນນະພູມ..... °C
- ຫຼຸດຄວາມຊຸ່ມກ່ອນຈໍາໜ່າຍ ດ້ວຍວິທີອື່ນໆ ລະບຸ.....

ຜົນຜະລິດ	ປະລິມານ (kg)	ລາຄາຈໍາໜ່າຍ kg/kip	ຊື່ ແລະ ທີ່ຢູ່ຜູ້ຮັບຊື້
ຝັກສາລີທັງກາບ			
ຝັກສາລີແກະກາບ			
ເມັດສາລີ			

4.7.4. ຄວາມຊຸ່ມຂອງຜົນຜະລິດ

ໄລຍະເວລາ	ວັນທີແທກຄວາມຊຸ່ມ	ຄວາມຊຸ່ມຂອງເມັດສາລີ (%)
ຫຼັງເກັບກ່ຽວ		
ເວລາເກັບມ້ຽນ		
ຈໍາໜ່າຍ		

4.7.5. ການກຳຈັດຂອງເສຍ ແລະ ວັດສະດຸເຫຼືອໃຊ້

- ຝັງກົບ ຢູ່ທີ່
- ອື່ນໆ (ລະບຸ).....

5. ການຝຶກອົບຮົມຜູ້ຜະລິດ/ຜູ້ອອກແຮງງານ

5.1. ການຝຶກອົບຮົມ

- ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມ

ຊື່ເລື່ອງ/ຫຼັກສູດ	ໜ່ວຍງານທີ່ຈັດອົບຮົມ	ວັນ/ເດືອນ/ປີ ທີ່ອົບຮົມ

- ບໍ່ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມ
- ຈົບການສຶກສາດ້ານກະສິກຳ.....
- ມີປະສົບການການປູກສາລີ.....ປີ

ລາຍເຊັນຜູ້ບັນທຶກ.....

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ III
ພະຍາດພືດ ແລະ ສັດຕູພືດທີ່ເກີດກັບສາລີ

I. ພະຍາດພືດທີ່ເກີດກັບສາລີ

1. ພະຍາດຂອງສາລີທີ່ເກີດຈາກເຊື້ອລາ

ໄລຍະເວລາ ລະບາດ	ພະຍາດພືດ	ການປ້ອງກັນ, ກຳຈັດ
ໄລຍະທີ່ມີອາກາດ ຮ້ອນ ແລະຄວາມ ຊຸ່ມສຳພັດສູງ (90%-100%)	<p>ພະຍາດກາບ ແລະ ໃບໃໝ້ (Banded Leaf and Sheath Blight)</p> <p>ພະຍາດກາບ ແລະ ໃບໃໝ້ ເກີດຈາກ ເຊື້ອລາ <i>Rhizoctonia solani</i> Kuhm. <i>f.sp.sasaki</i> Exner. ໄລຍະສົມບູນ ເພດມີຊື່ ວ່າ: Thanatephorus sasaki (Shirai) Tu & Kimbro ເຊື້ອພະຍາດ ຊະນິດນີ້ບໍ່ສ້າງສະບັ ແຕ່ສ້າງ ເສັ້ນໃຍສີຂາວ ເມື່ອແກ່ ເສັ້ນໃຍຈະເປັນ ສີນ້ຳຕານເຂັ້ມ ແລະ ຮ່ວມຕົວກັນເປັນມັດ Sclertia ຮູບຮ່າງບໍ່ ແນ່ນອນຊຶ່ງ ສາມາດຢູ່ໃນດິນ, ເສດຊາກພືດ ເພື່ອ ຢູ່ຂ້າມລະດູ.</p> <p>ລັກສະນະອາການ</p> <p>- ອາການພະຍາດ ລາມ້າຄ້າງ ໄລຍະ ທຳອິດ local symptoms ເມື່ອສາລີ ຍັງເປັນຕົ້ນ ອ່ອນຈະເກີດຈຸດສີຂາວ ຫຼື ສີເຫຼືອງອ່ອນ ເທິງໃບລ້ຽງ ແລະ ໃບ ແທ້ ໃບທິສອງ ແລະ ທິສາມທຳອິດ ແລະ ຈຸດດັ່ງກ່າວຈະຂະຫຍາຍ ເປັນ ທາງສີຂາວ ລາມໄປສູ່ຖານໃບ ອາການໄລ ຍະທິສອງ Systemic symptoms</p>	<p>ການປ້ອງກັນ, ກຳຈັດ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ຫຼີກລ້ຽງການປູກສາ ລີໃນຊ່ວງລະດູຝົນໂດຍ ສະເພາະໃນແຫຼ່ງທີ່ມີນ້ຳ ຊຶນລະປະທານ. - ສຳຫຼວດສວນສາລີ ເປັນ ປະຈຳຫາກພົບຕົ້ນ ທີ່ສະແດງອາການ ຂອງ ພະຍາດໃຫ້ຖອນ ແລະ ເຜົາທຳລາຍ. - ຫຼີກລ້ຽງການໃຊ້ເມັດ ພັນຈາກແຫຼ່ງ ທີ່ມີພະ ຍາດ ລະບາດ - ໃຊ້ແນວພັນທີ່ຕ້ານ ທານ - ໃຊ້ຢາເຄມີຄຸກເມັດ ກ່ອນປູກ ແມດຕາເລດ ຊິວ (ເອພຣອນ) 35%

	<p>ໃບທີ່ຜະລິດອອກມາໃໝ່ ຈະມີທາງສີຂາວ, ຂຽວອ່ອນ ຫຼື ເຫຼືອງ ອ່ອນເກີດຂຶ້ນຈາກ ຖານໃບເຖິງປາຍໃບ ທາງດັ່ງກ່າວອາດຍາວຕິດ ຕໍ່ກັນ ຫຼື ຂາດ ເປັນຊ້ວງ, ສາລີທີ່ເປັນພະຍາດ ໄລຍະນີ້ ຕົ້ນອ່ອນຈະແຫ້ງ ຕາຍໂດຍສະເພາະ ແນວພັນທີ່ອ່ອນ ແອຕໍ່ພະຍາດ, ຕົ້ນສາລີ ສາມາດອອກ ດອກໄດ້ແຕ່ບໍ່ມີຝັກ ຫຼື ມີ ຝັກກໍ່ບໍ່ສົມ ບຸນມີເມັດໜ້ອຍ ຫຼື ບໍ່ມີ ເລີຍ, ຍອດ ແລະ ດອກແຕກ ອອກ ເປັນຝຸ່ມ, ກ້ານຝັກມີຄວາມຍາວຫຼາຍ ກວ່າປົກກະຕິ ແຕ່ຈະບໍ່ສົມບູນເຊັ່ນ: ເມັດ ມີຈຳນວນ ໜ້ອຍ ຫຼື ບໍ່ມີເລີຍ.</p> <p>ການແຜ່ລະບາດ</p> <p>ການແຜ່ລະບາດ ຂອງເຊື້ອພະຍາດ ແມ່ນ ຈະຕິດໄປກັບເມັດພັນ ແລະ ຊິ້ນສ່ວນ ຂອງພືດຈາກຕົ້ນທີ່ເປັນພະຍາດ, ພືດອາໃສ ບາງຊະນິດເຊັ່ນ: ເຂົ້າຝ່າງ, ຫຍ້າ, ຕົ້ນແຂມ, ອ້ອຍເລົາ ແລະ ສະບໍ່ເຊື້ອ ລາຕິກຄ້າງຢູ່ໃນດິນ, ເຊື້ອສາມາດຂະຫຍາຍ ໄດ້ດີໃນຊ່ວງອຸນຫະ ພູມຕໍ່າ ແລະ ຄວາມຊຸ່ມສູງໂດຍສະເພາະໃນ ຊ່ວງລະດູຝົນ.</p>	<p>S.D ໃນອັດຕາ 7 ກຼາມຕໍ່ນ້ຳໜັກ ເມັດພັນ 1 ກິໂລກຼາມ ສາມາດ ປ້ອງກັນ ພະຍາດຕະ ຫຼອດລະດູການປູກໄດ້.</p>
ຕະຫຼອດລະດູປູກ	<p>ພະຍາດຂະເໝີ້າດຳ (Common smut) ເກີດຈາກເຊື້ອລາ <i>Ustilago maydis</i> (DC.) Corda</p> <p>ລັກສະນະອາການ</p> <p>ເຊື້ອລາຈະສ້າງປົມຂຶ້ນ ຊຶ່ງເມື່ອແກ່ຈະປ່ຽນ ເປັນສີດຳ ແລະ ຝາຫຸ້ມປົມຈະແຕກອອກ</p>	<p>ການປ້ອງກັນ, ກຳຈັດ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ຈູດທຳລາຍເສດ ພືດທີ່ເປັນພະຍາດ. - ຄຸມເມັດດ້ວຍສານ

	<p>ປ່ອຍ ຜົງສີດໍາຄືສະບັບຂອງ ເຊື້ອລາພາຍໃນ ອອກມາ ຊຶ່ງເປັນສາຍເຫດແຜ່ລະບາດ ຂອງ ເຊື້ອລາ ໃນລະດູຕໍ່ໄປເກີດ ຢູ່ສ່ວນຕ່າງໆ ຂອງພືດທີ່ຢູ່ເໜືອດິນ, ລໍາຕົ້ນ, ໃບ, ຝັກ ແລະ ເກສອນໂຕຜູ້.</p> <p>ການແຜ່ລະບາດ</p> <p>ພົບການລະບາດໃນພື້ນທີ່ປູກພາກເໜືອ ສະບັບ ສີດໍາ ທີ່ແຕກອອກຈາກປົມຈະແຜ່ກະຈາຍໄປ ໂດຍ ລົມ, ຝົນ, ນໍ້າໄຫຼ, ແມງໄມ້ ແລະ ສັດ, ສາມາດ ຕິດໄປກັບເມັດພັນ.</p>	<p>ຂ້າເຊື້ອລາກ່ອນປູກ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ປູກພືດອື່ນແທນ 1 ປີ ເຖິງ 2 ປີ ໃນສວນທີ່ມີ ການລະບາດ ຂອງພະ ຍາດ. - ຫາກມີການລະບາດ ຮຸ່ນແຮງ ຈໍາເປັນຕ້ອງ ໃຊ້ສານປ້ອງກັນກໍາ ຈັດ ໃຫ້ໃຊ້ຕາມຄໍາ ແນະນໍາ ໃນສະຫຼາກ ຫຼື ຄໍາແນະ ນໍາ ຂອງ ກົມປູກຝັງ.
<p>ເກີດໃນລະດູຝົນ ຫຼື ເມື່ອສະພາບ ອາ ກາດ ມີຄວາມ ຊຸ່ມ ສໍາພັດສູງ</p>	<p>ພະຍາດຝັກ ແລະ ເມັດເນົ່າ ຈາກ ເຊື້ອລາ (Ear and Kernel Rots)</p> <p>ພະຍາດນີ້ເກີດຈາກເຊື້ອລາຫຼາຍ ຊະນິດ ເຊັ່ນ: <i>Diplodia maydis</i>, <i>Fusarium moniliforme</i>, <i>Nigrospora oryzae</i>, <i>Penicillium oxalicum</i>, <i>Potryodiplodia theobromae</i>, <i>Rhizoctonia solani</i> ແລະ <i>Aspergillus spp.</i></p> <p>ສາລີທີ່ເປັນພະຍາດ ລໍາຕົ້ນເນົ່າຈະ ເກີດ ພະຍາດນີ້ໄດ້ງ່າຍ ເຊື້ອຈະເຂົ້າ ທໍາລາຍຝັກ ແລະ ເມັດ.</p> <p>ລັກສະນະອາການ</p> <p>ຝັກ ແລະ ເມັດເນົ່າ ເມັດມີສີ ຕ່າງໆ ກັນ ເຊັ່ນ: ສີຂາວ, ສີເຫຼືອງ, ສີປົວ, ສີດໍາ ເປັນຕົ້ນ.</p>	<p>ການປ້ອງກັນ, ກໍາຈັດ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ບໍ່ປ່ອຍໃຫ້ສາລີໃນ ສວນແກ່ຫຼາຍເກີນໄປ. - ຕາກຝັກໃຫ້ແຫ້ງດີ ກ່ອນນໍາໄປແກະ. - ຕັດຝັກທີ່ເປັນພະ ຍາດຖິ້ມ. - ຫຼຸດຄວາມຊຸ່ມໃຫ້ມີ ຄວາມຊຸ່ມບໍ່ເກີນ 15% ກ່ອນນໍາໄປເກັບມ້ຽນ.

	<p>ການແຜ່ລະບາດ</p> <p>ການເກັບກ່ຽວລະຫວ່າງທີ່ມີຝົນ ແລະ ສະພາບອາກາດມີຄວາມ ຊຸ່ມສຳພັດ ສູງ ຫຼື ເກັບກ່ຽວໃນຕອນທີ່ສາລີ ຍັງບໍ່ແກ່ ແລະ ແຫ້ງເຕັມທີ່, ເກັບຮັກ ສາລີ ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ເຮັດໃຫ້ເກີດພະຍາດນີ້ໄດ້. ພົບເຫັນການລະບາດໃນທຸກແຫຼ່ງປູກ ສະບັ່ງຈະແຜ່ກະຈາຍໄປ ໂດຍລົມ, ຝົນ, ແມງໄມ້ ແລະ ສັດ.</p>	
<p>ຕະຫຼອດລະດູປູກ</p>	<p>ພະຍາດໃບໄໝ້ບາດໃຫຍ່ (Northern Corn Leaf Blight) ພະຍາດໃບໃໝ້ເກີດຈາກເຊື້ອລາ <i>Exserohilum turcicum</i> (Pass), K.J.Leonard and Leonard and E.G. Suggs ເຊື້ອພະຍາດມັກຈະເຂົ້າທຳລາຍໃບສາລີ ເມື່ອມີຄວາມຊຸ່ມສູງ ເຊື້ອລາຈະສ້າງ ສະບັ່ງ ສີດຳເທິງບາດແຜ ແລະ ຂະຫຍາຍ ອອກເປັນວົງກ້ວາງ.</p> <p>ລັກສະນະອາການ</p> <p>ພະຍາດໃບໃໝ້ເກີດຈາກເຊື້ອລາອາການໄລຍະທຳອິດຈະເປັນຈຸດນ້ອຍໆ ແລະ ຂະຫຍາຍອອກຕາມລວງຍາວ ຂອງໃບທາງກາງ ຈະມີບາດແຜສີເທົາ ຂອບບາດແຜສີນ້ຳຕານ ຈະເກີດຢູ່ທຸກພາກ ສ່ວນຂອງລຳຕົ້ນໂດຍ ສະເພາະໃບ, ລັກສະນະຂອງບາດແຜສ້ວຍແຫຼມ, ບາດແຜຍາວປະມານ 3-15 mm ບາດແຜ ທີ່ເກີດຢູ່ໃບອາດເປັນ ບາດແຜດ່ຽວ ຫຼື ຫຼາຍບາດແຜຢູ່ຮ່ວມກັນຂະຫຍາຍເປັນ ບາດແຜຂະໜາດໃຫ່ຍ, ຖ້າບາດແຜຂະຫຍາຍ ຮ່ວມກັນຫຼາຍໆ</p>	<p>ການປ້ອງກັນ, ກຳຈັດ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ການປູກພືດໝູນວຽນ ແລະ ເຜົາເສດຊາກພືດທີ່ເປັນພະຍາດ. - ໃຊ້ວິທີການປ້ອງກັນພືດແບບເຂດຕະກຳ ບໍ່ປູກພືດໜາແໜ້ນ ແລະ ບໍ່ໃສ່ຝຸ່ນໄນໂຕເຈນ ໃນປະລິມານສູງ ແລະ ຫຼີກລ້ຽງການປູກສາລີ ແຊມກັບໄມ້ຢືນຕົ້ນທີ່ໃຫ້ຮົ່ມເພາະຈະເຮັດໃຫ້ພະຍາດລະບາດ. - ໃຊ້ເມັດພັນທີ່ສົມບູນ ແລະ ໄດ້ມາຈາກແຫຼ່ງທີ່ບໍ່ມີເຊື້ອພະຍາດ. - ໃຊ້ພັນຕ້ານທານ.

	<p>ຈະເຮັດໃຫ້ໃບແຫ້ງຕາຍ, ພະຍາດ ດັ່ງກ່າວ ພົບໄດ້ທຸກ ລະດູການປູກ ສາລີ, ແນວພັນ ທີ່ມີ ຄວາມອ່ອນແອ ອາການຈະຮຸນແຮງ ເຮັດ ໃຫ້ຜົນຜະລິດຫຼຸດລົງໄດ້.</p> <p>ການແຜ່ລະບາດ</p> <p>ເຊື້ອລາ <i>Exserohilum turcicum</i> ຈະມັກເກີດໃນຊ່ວງຕົ້ນສາລີຈະເລີນເຕີບໂຕຈົນ ເຖິງໃຫ້ໝາກ , ສ້າງສະບໍ ເທິງບາດ ແຜ່ເກົ່າ ແລະ ສະບໍຈະແຜ່ກະຈາຍໄປ ໂດຍລົມ, ນໍ້າຝົນ, ໄປສູ່ຕົ້ນອື່ນ, ເມື່ອມີຄວາມຊຸ່ມ ເໝາະສົມ ສະບໍຈະງອກເຂົ້າທໍາລາຍ ໃບສາລີ ແລະ ຂະຫຍາຍໄປ ໃນສ່ວນອື່ນໆ ຂອງ ຕົ້ນສາລີ, ສະບໍຂອງ ເຊື້ອຈະສ້າງ ຂຶ້ນຫຼາຍ ໃນເງື່ອນໄຂທີ່ມີ ຄວາມຊຸ່ມ ສູງ ແລະ ອາກາດເຢັນ ປະມານ 18-27 ອົງສາພະຍາດ ນີ້ຈະລະບາດໄດ້ດີ, ຖ້າພະຍາດເຂົ້າທໍາລາຍ ກ່ອນອອກໄໝ ເຮັດໃຫ້ຜົນຜະລິດຫຼຸດລົງ ໄດ້ເຖິງ 50% ແຕ່ຖ້າເຂົ້າທໍາລາຍ ພາຍ ຫຼັງອອກໄໝແລ້ວ 6 ອາທິດມີຜົນ ກະທົບຕໍ່ ຜົນຜະລິດໜ້ອຍ.</p>	<p>- ໃຊ້ຢາກໍາຈັດເຊື້ອລາ ເຊັ່ນ: ໄຊເນບມາເນບ ໃນອັດຕາ 2-3 ບ່ວງ ແກງ ຕໍ່ນໍ້າ 20 ລິດ ສິດ 7-10 ວັນຕໍ່ຄັ້ງ ຈໍານວນ 4 ຄັ້ງ.</p>
ຕະຫຼອດລະດູປູກ	<p>ພະຍາດໃບໃໝ່ບາດນ້ອຍ (Southern Corn Leaf Blight) ພະຍາດໃບໃໝ່ ເກີດຈາກເຊື້ອລາ <i>Bipolaris maydis</i> (Nisikado), Shoemaker ຊື່ເດີມ <i>Bipolaris turcica</i> (Pass), Shoemaker and <i>Helminthosporium maydis</i>, Pass ເຊື້ອພະຍາດຈະເຂົ້າທໍາລາຍ ໃບສາລີທີ່ຢູ່ໃກ້ ໜ້າດິນ ແລະ ຂະຫຍາຍໄປສູ່ໃບອື່ນ, ເມື່ອມີ</p>	<p>ການປ້ອງກັນ, ກໍາຈັດ</p> <p>- ການປູກພືດໝູນວຽນ ແລະ ເຜົາເສດຊາກພືດ ທີ່ເປັນພະຍາດ.</p> <p>- ໃຊ້ວິທີການປ້ອງກັນ ພືດແບບເຂດຕະກໍາ ບໍ່</p>

	<p>ຄວາມຊຸ່ມສູງ ເຊື້ອລາຈະສ້າງສະບໍ່ສີດໍາເທິງ ບາດແຜ ແລະ ຂະຫຍາຍອອກເປັນວົງກ້ວາງ.</p> <p>ລັກສະນະອາການ</p> <p>ພະຍາດໃບໄໝ້ເກີດຈາກເຊື້ອລາຈະເກີດ ຢູ່ທຸກ ພາກສ່ວນຂອງລໍາຕົ້ນໂດຍສະເພາະໃບ, ນອກ ຈາກນັ້ນຍັງພົບຢູ່ ກາບໃບ, ລໍາຕົ້ນ ແລະ ຝັກໂດຍ ເປັນບາດແຜຂະໜາດໃຫຍ່ສີເທົາ ຫຼື ສີນໍ້າຕານມີລັກສະນະຍາວຕາມໃບຫົວ ແລະ ທ້າຍຂອງບາດແຜສ້ວຍແຫຼມ, ບາດແຜມີ ຂະໜາດ 1-6x3-22 mm ບາດແຜທີ່ເກີດ ຢູ່ໃບອາດ ເປັນບາດແຜດຽວ ຫຼື ຫຼາຍບາດແຜ ຢູ່ຮ່ວມກັນຂະຫຍາຍ ເປັນບາດແຜຂະໜາດ ໃຫຍ່, ຖ້າບາດແຜຂະຫຍາຍຮ່ວມ ກັນຫຼາຍໆ ຈະເຮັດໃຫ້ໃບແຫ້ງຕາຍ, ພະຍາດດັ່ງກ່າວພົບ ໄດ້ທຸກລະດູການປູກສາລີ, ແນວພັນທີ່ມີຄວາມ ອ່ອນແອອາການຈະຮຸນແຮງ ເຮັດໃຫ້ຜົນຜະ ລິດຫຼຸດລົງໄດ້, ຖ້າເຊື້ອພະຍາດເຂົ້າທໍາລາຍ ສາລີ ກ່ອນອອກດອກ ເຮັດໃຫ້ຜົນຜະລິດ ສູນເສຍຫຼາຍ ແຕ່ຖ້າເຂົ້າທໍາລາຍ 6-8 ອາທິດ, ຫຼັງຈາກສາລີອອກດອກແລ້ວ ແມ່ນບໍ່ມີຜົນ ກະທົບ ຕໍ່ຜົນຜະລິດ (Fisher et al, 1976) ການສຶກສາ ຄວາມເສຍກາຍຈາກ ພະຍາດໃບໄໝ້ບາດແຜໃຫ່ຍພັນລູກປະສົມ ຄວນເຮັດການປະເມີນພາຍໃນ 3-6 ອາທິດ ພາຍຫຼັງການ ອອກດອກ (Perkins and Pedersen, 1987).</p>	<p>ປູກ ພຶດໜາແໜ້ນ ແລະ ບໍ່ໃສ່ ຝຸ່ນໄນໂຕເຈນ ໃນປະລິມານສູງ ແລະ ຫຼີກລ້ຽງ ການປູກສາລີ ແຊມກັບໄມ້ຢືນຕົ້ນ ທີ່ ໃຫ້ຮົ່ມເພາະຈະເຮັດ ໃຫ້ພະຍາດລະບາດ.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ໃຊ້ພັນຕ້ານທານ. - ໃຊ້ຢາກໍາຈັດເຊື້ອລາ.
--	--	--

	<p>ການແຜ່ລະບາດ</p> <p>ເຊື້ອລາ <i>Bipolaris maydis</i> ຈະມັກເກີດໃນຊ່ວງຕົ້ນສາລີຈະເລີນເຕີບໂຕ ຈົນເຖິງໃຫ້ໝາກ, ສ້າງສະບໍ່ເທິງບາດແຜເກົ່າ ແລະສະບໍ່ຈະແຜ່ກະຈາຍໄປ ໂດຍລົມ, ນໍ້າຝົນ ເມື່ອມີຄວາມຊຸ່ມ ສະບໍ່ ຈະງອກ ເຂົ້າທໍາລາຍໃບສາລີ ແລະ ຂະຫຍາຍໄປໃນສ່ວນອື່ນໆ ຂອງຕົ້ນສາລີ, ສະບໍ່ຂອງ ເຊື້ອຈະສ້າງ ຂຶ້ນຫຼາຍໃນເງື່ອນໄຂທີ່ມີຄວາມຊຸ່ມສູງ ແລະ ອາກາດເຢັນ ປະມານ 18-27 ອົງສາ ພະຍາດນີ້ຈະລະບາດໄດ້ດີ, ຖ້າພະຍາດເຂົ້າທໍາລາຍກ່ອນອອກໄໝ ເຮັດໃຫ້ຜົນຜະລິດ ຫຼຸດລົງໄດ້ເຖິງ 50% ແຕ່ຖ້າເຂົ້າທໍາລາຍ ພາຍຫຼັງອອກໄໝແລ້ວ 6 ອາທິດ ມີຜົນ ກະທົບຕໍ່ຜົນຜະລິດໜ້ອຍ ສະບໍ່ຂອງ ເຊື້ອສາມາດຢູ່ໄດ້ ຂ້າມລະດູ ໂດຍການອາໃສ ເສດພືດຕ່າງໆ (Shurtleff, 1980) ແລະ ເຊື້ອມີຊີວິດຢູ່ໃບສາລີ ໄດ້ເຖິງ 8 ເດືອນ ແລະ ຢູ່ນໍ້າເມັດ ສາລີໄດ້ເຖິງ 1 ປີ ນອກຈາກນີ້ ຍັງອາໃສ ຢູ່ຫຍ້າ <i>Rottboellia exaltata</i> ທີ່ເປັນ ພືດອາໃສ.</p>	
<p>ພົບລະບາດຮຸ່ນແຮງ ໃນໄລຍະລະດູຝົນ</p>	<p>ພະຍາດລານໍ້າຄ້າງ (<i>Sorghum Downy Mildew</i>) ເກີດຈາກ ເຊື້ອລາ <i>Peronosclerospora sorghi</i> (W. Weston & Uppal) C.G. Shaw ເຊື້ອພະຍາດຈະເຂົ້າທໍາລາຍໃບສາລີ ຕັ້ງແຕ່ໄລຍະຕົ້ນກ້າຈົນເຖິງເກັບກ່ຽວ ເຊື້ອລາ <i>Peronosclerospora sorghi</i> ຈະສ້າງ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ຫຼີກລ້ຽງການປູກ ສາລີ ໃນຊ່ວງລະດູຝົນ ໂດຍສະເພາະໃນແຫຼ່ງທີ່ມີນໍ້າຊົນລະປະທານ. - ສໍາຫຼວດສວນສາລີ ເປັນປະຈໍາຫາກພົບ ຕົ້ນທີ່ສະແດງອາການ ຂອງ

	<p>ສະບັບ.</p> <p>ລັກສະນະອາການ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ອາການພະຍາດ ລານ້ຳຄ້າງ ໄລຍະທຳອິດ local symptoms ເມື່ອສາລິຍັງເປັນຕົ້ນອ່ອນຈະເກີດຈຸດສີຂາວ ຫຼື ສີເຫຼືອງອ່ອນເທິງໃບລ້ຽງ ແລະ ໃບແທ້ໃບທີ ສອງ ແລະ ທີສາມທຳອິດ ແລະ ຈຸດດັ່ງກ່າວຈະຂະຫຍາຍ ເປັນທາງສີຂາວ ລາມໄປສູ່ຖານໃບ. - ອາການໄລຍະທີ ສອງ Systemic symptoms ໃບທີ່ ຜະລິດອອກ ມາໃໝ່ຈະມີທາງ ສີຂາວ, ຂຽວອ່ອນ ຫຼື ເຫຼືອງອ່ອນເກີດຂຶ້ນ ຈາກຖານໃບເຖິງປາຍໃບ ທາງດັ່ງກ່າວ ອາດຍາວ ຕິດຕໍ່ກັນ ຫຼື ຂາດເປັນຊ້ວງ, ສາລິທີ່ເປັນພະຍາດ ໄລຍະນີ້ ຕົ້ນອ່ອນຈະແຫ້ງຕາຍ ໂດຍສະເພາະແນວພັນທີ່ອ່ອນແອຕໍ່ພະຍາດ, ຕົ້ນສາລິສາມາດອອກໄດ້ແຕ່ບໍ່ມີຝັກ ຫຼື ມີຝັກກໍບໍ່ສົມບູນ ມີເມັດໜ້ອຍ ຫຼື ບໍ່ມີເລີຍ, ຍອດ ແລະ ດອກແຕກອອກເປັນຟຸມ, ກ້ານຝັກມີຄວາມຍາວຫຼາຍກວ່າປົກກະຕິແຕ່ຈະບໍ່ສົມບູນ ເຊັ່ນ: ເມັດມີຈຳນວນໜ້ອຍ ຫຼື ບໍ່ມີເລີຍ. <p>ການແຜ່ລະບາດ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ການແຜ່ລະບາດຂອງ ເຊື້ອພະຍາດແມ່ນຈະຕິດໄປກັບເມັດພັນ ແລະ ຊິ້ນສ່ວນຂອງພືດ ຈາກ ຕົ້ນທີ່ເປັນ ພະຍາດ, ພືດອາໄສບາງຊະນິດເຊັ່ນ: ເຂົ້າຝ້າງ, ຫຍ້າ, 	<p>ພະຍາດໃຫ້ຖອນ ແລະ ເຜົາທຳລາຍ.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ຫຼີກລ້ຽງການໃຊ້ເມັດພັນຈາກແຫຼ່ງທີ່ມີພະຍາດລະບາດ. - ໃຊ້ແນວພັນທີ່ຕ້ານທານ. - ໃຊ້ຢາເຄມີເຄືອບເມັດກ່ອນປູກ ແມດຕາເລດຊິວ (ເອພຣອນ) 35% S.D ໃນອັດຕາ 7 ກຼາມຕໍ່ນ້ຳໜັກ ເມັດພັນ 1 ກິໂລກຼາມ ສາມາດປ້ອງກັນ ພະຍາດຕະຫຼອດລະດູການປູກໄດ້.
--	---	---

	<p>ຕົ້ນແຂມ, ອ້ອຍເລົາ ແລະ ສະປໍ ເຊື້ອລາ ຕົກຄ້າງຢູ່ໃນດິນ, ເຊື້ອ ສາມາດຂະຫຍາຍ ໄດ້ດີໃນຊ່ວງ ອຸນຫະພູມຕໍ່າ ແລະ ຄວາມຊຸ່ມ ສູງ ໂດຍສະເພາະໃນຊ່ວງລະດູຝົນ.</p>	
<p>ສະພາບອາກາດທີ່ມີ ຄວາມຊຸ່ມສູງ</p>	<p>ພະຍາດລຳຕົ້ນເນົ່າ (Stalk Rots) ເກີດຈາກເຊື້ອລາຫຼາຍຊະນິດ ເຊັ່ນ: <i>(Fusarium moniliforme Sheld., Macrophomina phaseoli (Maubl.) Ashby, Diplodia maydis (Berk.) Sacc., ຫຼືເຊື້ອແບັກ ທີ່ເລຍເຊັ່ນ: Erwinia chysanthemi pv. Zeae</i></p> <p>ລັກສະນະອາການ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ພະຍາດນີ້ເກີດຈາກການເຂົ້າ ທຳ ລາຍ ລະບົບຮາກ ແລະ ລາມໄປ ຍັງສ່ວນລຳຕົ້ນ ເໝືອດິນເນື້ອເຍື່ອໃນລຳຕົ້ນຈະປ່ຽນສີ, ຕົ້ນ ຫັກລົ້ມ. - ພະຍາດມັກຈະເກີດຕອນລຳຕົ້ນ ແກ່ຈົນ ຮອດໄລຍະອອກດອກ. <p>ການແຕ່ລະບາດ</p> <p>ແຕ່ລະບາດໃນທຸກແຫຼ່ງປູກ ສະປໍຈະແຕ່ກະ ຈາຍຕາມລົມ ແລະ ຝົນ.</p>	<p>ການປ້ອງກັນ, ກຳຈັດ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ທຳລາຍເສດຊາກ ພືດທີ່ເປັນພະຍາດ. - ບໍ່ໃສ່ປຸ້ຍໄນໂຕເຈນ ຫຼາຍເກີນໄປ. - ບໍ່ປູກສາລີແໜ້ນໜາ ເກີນໄປ. - ໃຊ້ປຸ້ຍອິນຊີປັບປຸງ ດິນ.
<p>ທ້າຍລະດູຝົນ ຊຶ່ງມີຄວາມຊຸ່ມສູງ</p>	<p>ພະຍາດລາຂີ້ໜັງສາລີ (Southern Rust) ເກີດຈາກເຊື້ອລາ <i>Puccinia polysora</i></p>	<p>ການປ້ອງກັນ, ກຳຈັດ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ການປູກພືດໜູນ ວຽນ ແລະ ເຜົາເສດຊາກພືດ

	<p>Underw.</p> <p>- ພະຍາດຂີ້ໜັງຂອງສາລີມີ 3 ຊະນິດ ຄື: Common rust (<i>Puccinia sorghi</i>), Southern Rust (<i>Puccinia polysora</i>) ແລະ Tropical Rust (<i>Physopella zae</i>) ໃນປະເທດລາວ ມີລາຍງານວ່າ ພົບ 1 ຊະນິດຄື: <i>Puccinai polysora</i> ພະຍາດຂີ້ໜັງ ຈະລະບາດປາຍລະດູຝົນ ຕົ້ນລະດູໜາວ ໃນຊ່ວງທີ່ມີຄວາມຊຸ່ມຂອງອາກາດສູງ 95-100% ແລະ ມີອຸຫະພູມ ຂ້ອນຂ້າງເຢັນ ປະມານ 24-28 ອົງສາ, ສະພາບແວດລ້ອມດັ່ງກ່າວ ແມ່ນມີຄວາມເໝາະສົມ ຕໍ່ການເກີດພະຍາດ.</p> <p>ລັກສະນະອາການ</p> <p>- ອາການຂອງພະຍາດ ຂີ້ໜັງ ແມ່ນເກີດຢູ່ທຸກພາກສ່ວນຂອງລໍາຕົ້ນ ຄື: ໃບ , ລໍາຕົ້ນ, ໜາກ ແລະ ຊໍ່ດອກຜູ້ ໂດຍສະແດງອາການເປັນຈຸດນູນນ້ອຍໆ ສີນ້ຳຕານ ແດງຂະໜາດຂອງ ບາດແຜປະມານ 0,2-2 mm ບາດແຜຈະເກີດຢູ່ດ້ານເທິງຫຼາຍ ກວ່າດ້ານລຸ່ມຂອງໃບ ເມື່ອເປັນ ພະຍາດໃນໄລຍະທໍາອິດ ຈະພົບເປັນຈຸດນູນ ນ້ອຍໆ ຕໍ່ມາບາດ ແຜຈະແຕກອອກ ຈະເຫັນຜົງສີສົ້ມຄ້າຍຄື ຂີ້ມ້ຽງ ໃນກໍລະນີ ເປັນພະຍາດຮຸນແຮງຈະ ເຮັດໃຫ້ໃບແຫ້ງຕາຍ.</p> <p>ການແຜ່ລະບາດ</p> <p>- ເຊື້ອລາ <i>Puccinia polysora</i></p>	<p>ທີ່ເປັນພະຍາດ</p> <p>- ໃຊ້ພັນຕ້ານທານ, ຫຼີກລ້ຽງການປູກສາລີ ແນວພັນທີ່ອ່ອນແອ ໂດຍສະເພາະສາລີຫວານ, ສາລີເຂົ້າໜຽວ.</p> <p>- ລົງສໍາຫຼວດໄຮ່ສາລີ ຕັ້ງແຕ່ໄລຍະກ້າ ເມື່ອເລີ່ມ ພົບພະຍາດລະບາດມີ ຈຸດຂີ້ໜັງ 3-4 ຈຸດຕໍ່ ໃບໃຫ້ໃຊ້ຢາກໍາຈັດເຊື້ອ ລາເຊັ່ນ: ສະບໍ ໃນອັດຕາ 20 ຊີຊີ ຫຼື ແມນໂຄເຊບ 80%wp ອັດຕາ 40 ກະລາມຕໍ່ນໍ້າ 20 ລິດ ທຸກໆ 7 ວັນ ຈໍານວນ 2 ເຖິງ 4 ຄັ້ງ ຕາມຄວາມ ຮຸນແຮງຂອງພະຍາດ.</p>
--	---	---

	<p>ເປັນເຊື້ອພະຍາດພືດທີ່ຕ້ອງອາໄສພືດທີ່ມີຊີວິດ ຫຼື ສ່ວນຂອງພືດ ທີ່ຍັງ ມີຊີວິດຢູ່ ເຊື້ອພະຍາດ ດັ່ງກ່າວຈະບໍ່ສາມາດຈະເລີນເຕີບໂຕ ໃນເສດ ຊາກພືດທີ່ຕາຍແລ້ວ ດັ່ງນັ້ນ ການແຜ່ລະບາດ ຂອງເຊື້ອຈະແຜ່ ອອກໄປຈາກບາດແຜ ໂດຍ ສະປໍຈະປົວ ໄປຕາມລົມ, ນໍ້າ ໄປສູ່ຕົ້ນອື່ນ, ເມື່ອມີ ສະພາບແວດລ້ອມ ທີ່ ເໝາະສົມເຊື້ອ ຈະເຂົ້າທໍາລາຍ ຕົ້ນສາລີ ຫຼື ພືດອາໄສ, ສະປໍ ຂອງພະຍາດຂີ້ໜັງ ສາມາດປົວໄປໄກ, ຈະ ພົບການລະບາດຂອງ ພະຍາດ ຂີ້ໜັງ ໃນອຸນ ທະພູມ 23-28 ອົງສາ, ຖ້າອຸນຫະພູມ ຕໍ່າກວ່າ 13 ແລະ ສູງກວ່າ 30 ອົງສາ ການງອກຂອງສະປໍຈະຫຼຸດລົງ.</p>	
--	--	--

2. ພະຍາດຂອງສາລີທີ່ເກີດຈາກເຊື້ອໄວລັດ

ໄລຍະເວລາ ລະບາດ	ພະຍາດພືດ	ການປ້ອງກັນ, ກໍາຈັດ
ຕະຫຼອດປີ	<p>ພະຍາດໃບດ່າງ (Maize Dwarf Mosaic)</p> <p>ເກີດຈາກເຊື້ອໄວລັດ <i>Maize dwarf mosaic Virus (SCMV)</i> ແລະ <i>Maize Chlorotic Mottle Virus (MCMV)</i> ໂດຍມີ ເພັຍອ່ອນ <i>Rhopalosiphum maidis</i> ເປັນພາຫະ</p> <p>ລັກສະນະອາການ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ສາລີຈະສະແດງອາການເປັນຈຸດ ສີຈິດ 	<p>ການປ້ອງກັນ, ກໍາຈັດ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ໃຊ້ພັນຕ້ານທານ. - ທໍາລາຍພືດທີ່ສະແດງ ອາການພະຍາດ ແລະ ພືດກາຝາກທີ່ ເປັນແຫຼ່ງ ຂອງເຊື້ອ ເຊັ່ນ: ອ້ອຍ, ເຂົ້າ ເຟືອງ ທີ່ສະແດງອາ ການພະຍາດ.

	<p>ບໍລິເວນຖານໃບອ່ອນທີ່ແຕກໃໝ່ ອາການ ຈະຂະຫຍາຍອອກເປັນ ຂີດສັ້ນໆ ຕາມ ແນວເສັ້ນໃບ.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ໃບດ່າງລາຍຂຽວຈິດສະລັບ ເຂັ້ມ ດ່າງ ເປັນຈຸດເຫຼືອງ. - ຫາກເກີດພະຍາດໃນໄລຍະຕົ້ນອ່ອນ ສາລິຈະຢຸດການຈະເລີນເຕີບໂຕ ເມື່ອແກ່ ໃບປ່ຽນເປັນ ສີມ້ວງ ຫຼື ສີມ້ວງແດງ. - ອາການໃບດ່າງລວມກັບໃບຍອດໄໝ້ ມີເຊື້ອ MDMV ແລະ MCMV ເຂົ້າທຳ ລາຍຮ່ວມກັນ. - ຊຸ່ດອກໂຕຜູ້ຜິດປົກກະຕິ ຫຼື ເປັນໝັນ ຕົ້ນບໍ່ຕິດຝັກ ຫຼື ຝັກມີຂະໜາດນ້ອຍ, ຕິດເມັດນ້ອຍ ແລະ ເປືອກຫຸ້ມຝັກແຫ້ງ. <p>ການແຜ່ລະບາດ</p> <p>ແຜ່ລະບາດໃນທຸກແຫຼ່ງປູກ ເຊື້ອ ໄວລັສ ສາມາດຕິດໄປກັບເຄື່ອງມືທາງການກະສິ ກຳ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ທຳລາຍເພີ່ມອ່ອນ. - ປູກພືດໝູນວຽນ.
--	--	--

II. ສັດຕູພືດທີ່ເກີດກັບສາລີ

ໄລຍະເວລາ ລະບາດ	ສັດຕູພືດ	ການປ້ອງກັນ, ກຳຈັດ
ຕະຫຼອດລະດູປູກ	<p>ດ້ວງເຈາະລຳຕົ້ນ (Asian Corn borer)</p> <p>ຊື່ວິທະຍາສາດ <i>Ostrinia furnacalis</i></p>	<p>ການປ້ອງກັນ, ກຳຈັດ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ປົກກະຕິຈະມີແມງ

	<p>(Guenee) ໂຕເຕັມໄວເປັນແມງກາບີກາງຄືນ ປົກ ເມື່ອກາງເຕັມທີ່ ຈະກວ້າງ ປະມານ 3 cm ປົກຄູ່ທໍາອິດມີ ສີທອງແດງ, ກາງປົກ ມີຈຸດສີດໍາ ນ້ອຍໆ 2 ຈຸດ ຢູ່ໃກ້ກັນ, ຂອບປົກ ມີເສັ້ນຕັດຕາມ ຂວາງເປັນລູກ ຄື້ນ ເຫັນໄດ້ຊັດ ເຈນ ຄືກັນກັບ ໂຄນປົກ ສ່ວນປົກ ຄູ່ຫຼັງ ມີສີອ່ອນກ່ອນປົກຄູ່ທໍາອິດ ຈະບໍ່ມີຮອຍ ແຕ້ມ ຫຼື ລວດລາຍ ຍັງວາງໄຂ່ເປັນກຸ່ມ ຮຽງຊ້ອນກັນ ຄ້າຍກັບເກັດປາ ໜອນມີສີ ຂາວບົວ ແລະ ມີຈຸດຕາມຕົວ ຂະໜາດ ໂຕເຕັມ ທີ່ຍາວ ປະມານ 20 mm.</p> <p>ລັກສະນະ ແລະ ການທໍາລາຍ ພົບການລະບາດໃນທຸກແຫຼ່ງປູກ.</p>	<p>ໄມ້ສັດຕູ ທໍາມະຊາດ ເຊັ່ນ: ພວກແຕນບຽນ ແລະ ແມງຫາງໜົບ, ກັດກິນໄຂ່ ແລະ ຕົວ ໜອນ ຊຶ່ງສາມາດ ຄວບ ຄຸມປະຊາກອນ ໜອນ ເຈາະລໍາຕົ້ນສາລີບໍ່ໃຫ້ ເຖິງຂັ້ນ ເສຍຫາຍໄດ້ ນອກຈາກນັ້ນຍັງມີແມງ ຊ້າງ ແລະ ແມງມຸມ ຈັບກິນໂຕ ໜອນຂະ ໜາດນ້ອຍ ແລະ ໂຕ ເຕັມໄວໃນ ສວນເຂົ້າສາ ລີອີກ ດ້ວຍຫາກມີການ ລະບາດຮ້າຍແຮງ ຈໍາ ເປັນ ຕ້ອງໃຊ້ສານປ້ອງ ກັນກໍາຈັດໃຫ້ໃຊ້ ຕາມ ຄໍາ ແນະນໍາ ໃນສະຫຼາກ ຫຼື ຄໍາແນະນໍາ ຂອງ ກົມປູກຝັງ.</p>
ຕະຫຼອດລະດູປູກ	<p>ດ້ວງເຈາະຝັກສາລີ (Corn Earworm) ຊື່ວິທະຍາສາດ <i>Heliothis armigera</i> / <i>Helicoverpa armigera</i> (Hubner)</p> <p>ໂຕໜອນ ມີລາຍພາດຍາວຕາມລໍາຕົວ ມີສີຕ່າງໆ ຕັ້ງແຕ່ສີຂຽວ ອ່ອນ ຈົນເຖິງ ສີຂ້ອນຂ້າງດໍາ ໂດຍຂຶ້ນຢູ່ກັບ ສະພາບ ແວດລ້ອມ ອາຍຸ ແລະ ການ ລອກຄາບ</p>	<p>ການປ້ອງກັນ, ກໍາຈັດ</p> <p>-ໃນທໍາມະຊາດມີແມງ ໄມ້ສັດຕູ ທີ່ທໍາລາຍໄຂ່ ຂອງ ໜອນເຈາະຝັກ ສາລີໄດ້ ແກ່ແຕນບຽນ ໄຂ່ ສ່ວນ ສັດຕູທໍາ ມະຊາດ ທີ່ທໍາລາຍໂຕ</p>

	<p>ໂຕເຕັມໄວ ຫຼື ແມງກະເບື້ອ ລີ້ ຢູ່ ຕາມຊອກໃບ.</p> <p>ລັກສະນະ ແລະ ການທຳລາຍ</p> <p>ທຳລາຍສາລີ ໃນໄລຍະໂຕໜອນ ເທົ່ານັ້ນ ໜອນເຈາະຝັກສາລີ ຈະທຳລາຍໂດຍກັດ ກິນໄໝ ແລ້ວເຈາະເຂົ້າໄປທີ່ປາຍຝັກ ຖ້າລະບາດ ໃນໄລຍະທີ່ຝັກຍັງບໍ່ໄດ້ຮັບ ການປະສົມ ເພດເຕັມທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ຝັກ ຕິດເມັດ ບໍ່ສົມບູນ.</p> <p>ການແພ່ລະບາດ</p> <p>ພົບການລະບາດໃນທຸກແຫຼ່ງປູກ.</p>	<p>ໜອນໄດ້ແກ່ ແມງວັນ ກິນຂົນ, ແຕນ ບຽນ ໜອນ ສ່ວນແມງ ຊ້າງ ຈະທຳລາຍທັງໄຂ່ ແລະ ໜອນ.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ຫາກມີການລະບາດ ຮ້າຍແຮງຈຳເປັນຕ້ອງໃຊ້ ສານປ້ອງກັນກຳ ຈັດໃຫ້ ໃຊ້ ຕາມຄຳແນະນຳໃນ ສະຫຼາກ ຫຼື ຄຳແນະນຳ ຈາກ ກົມປູກຝັງ.
<p>ລະບາດຫຼາຍເມື່ອ ອາກາດແລ້ງ ແລະ ຝົນຖ້ືມຊ້ວງ</p>	<p>ເພັຍໄຟ (Corn Thrips)</p> <p>ຊື່ວິທະຍາສາດ <i>Frankliniclla williamsi</i> Hood, <i>Caliothrips</i> sp. ແລະ <i>Thrips hawaiiensis</i> (Morgan)</p> <p>ໂຕເຕັມໄວມີສີດຳ, ມີປີກ 2 ຄູ່, ອາໃສຢູ່ຊອກກາບໃບ ແລະ ຊຸ່ດອກ, ດູດນໍ້າລ້ຽງຈາກໃບ.</p> <p>ລັກສະນະອາການ</p> <p>ໃບເປັນຮອຍດ່າງສີເຫຼືອງຈົດເປັນ ຍ່ອມໆ ແລະ ໃບຈະຫ່ຽວຕາຍ ໃນທີ່ສຸດ.</p> <p>ການແຜ່ລະບາດ</p> <p>ເຂົ້າທຳລາຍທຸກໄລຍະການຈະ ເລີນເຕີບ ໂຕຂອງສາລີ.</p>	<p>ການປ້ອງກັນ, ກຳຈັດ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ກວດເບິ່ງບໍລິເວນ ຊອກຂອງໂຄນໃບອ່ອນ, ຊອກກາບໃບ ແລະ ຊຸ່ດອກ ຫາກມີການ ລະບາດ ຮ້າຍແຮງຈຳ ເປັນຕ້ອງໃຊ້ສານປ້ອງກັນ ກຳ ຈັດໃຫ້ ໃຊ້ ຕາມ ຄຳແນະນຳໃນສະຫຼາກ ຫຼື ຄຳແນະນຳ ຈາກ ກົມປູກຝັງ.

<p>ລະບາດຫຼາຍເມື່ອ ອາກາດແລ້ງ ແລະ ຝົນຖ້ືມຊ້ວງ</p>	<p>ເພັຍອ່ອນ (Corn Leaf Aphids)/ green corn aphid</p> <p>ຊື່ວິທະຍາສາດ <i>Rhopalosiphum maidis (Fitch)/ Rhopalosiphon maidis</i></p> <p>ລັກສະນະ ແລະ ການທຳລາຍ</p> <p>ຕົວອ່ອນ ແລະ ຕົວເຕັມໄວ ຈະດູດກິນ ນ້ຳລ້ຽງຕາມໃບ, ຍອດ ອ່ອນ ແລະ ດອກ ເຮັດໃຫ້ກູດງ່ ເປັນຄັ້ນ ຫາກມີການລະ ບາດຫຼາຍ ຈະເຮັດໃຫ້ມີດອກຫ່ຽວ ແລະ ອ່ອນແອບໍ່ອອກດອກ ບໍລິເວນທີ່ມີເພັຍ ອ່ອນລະບາດ ມັກຈະພົບເຫັນມີດອາໃສ ກິນນ້ຳ ຫວານທີ່ ເພັຍອ່ອນຖ່າຍອອກມາ ຈະເຮັດໃຫ້ ເກີດລຳດຳ, ທຳຄວາມເສຍ ຫາຍ ຫຼາຍທີ່ສຸດ ໃນໄລຍະທີ່ ສາລີ ອອກຊໍ່ເກສອນຜູ້.</p> <p>ການແພ່ລະບາດ</p> <p>ພົບລະບາດໃນທຸກແຫຼ່ງປູກ.</p>	<p>ການປ້ອງກັນ, ກຳຈັດ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ປົກກະຕິຈະມີແມງ ໄມ້ ສັດຕູ ທຳມະຊາດ ເຊັ່ນ ດ້ວງເຕົ່າລາຍຫົກ ຈູດ, ດ້ວງເຕົ່າສີສັ້ມ ແລະ ແມງຫາງໜີບຊ່ວຍ ຫຼຸດປະລິມານເພັຍອ່ອນ ໂດຍທຳມະຊາດ. - ກໍລະນີການລະບາດ ຂອງ ເພັຍອ່ອນ ໃນ ຊ່ວງກຳລັງມີເກສອນຜູ້ ໃຫ້ດຳເນີນການປ້ອງກັນ ກຳຈັດ ຫາກມີການລະ ບາດຮ້າຍແຮງຈຳເປັນ ຕ້ອງໃຊ້ ສານປ້ອງກັນ ກຳຈັດ ໃຫ້ໃຊ້ຕາມຄຳ ແນະນຳ ໃນສະຫຼາກ ຫຼື ຄຳແນະນຳ ຈາກ ກົມປູກ ຝັງ.
<p>ລະບາດຮຸນແຮງ ແລະ ໄວວາໃນ ຊ່ວງທ້າຍລະດູຝົນ</p>	<p>ມອດດິນ (Ground Weevil)</p> <p>ຊື່ວິທະຍາສາດ <i>Calomycterus sp.</i></p> <p>ເປັນແມງໄມ້ສັດຕູໃນດິນ ໂຕ ເຕັມໄວ ເປັນດ້ວງງໍຂະໜາດນ້ອຍ, ຜິວກະຕູກ ກະຕຶກ, ມີສີ ດຳປົນນ້ຳຕານ ແລະ ເທົາ ລຳໂຕ ຍາວ 3.5 mm ໄຂ່ມີລັກສະນະ ມົນ ສີຂາວ ວາງເປັນ ໜ່ວຍດຽວໃນເວລາ</p>	<p>ການປ້ອງກັນ, ກຳຈັດ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ໃນພື້ນທີ່ມີການລະ ບາດຂອງແມງໄມ້ຊະນິດ ນີ້ມາກ່ອນ ຄວນໃຊ້ຢາ ປ້ອງກັນກຳຈັດມອດດິນ ຄຸມເມັດກ່ອນປູກ.

	<p>ກາງເວັນຈະພົບຢູ່ທົ່ວໄປໃນສວນປູກ ຫຼື ລີ້ຢູ່ໃນດິນໃນ ບໍລິເວນໃກ້ໂຄນຕົ້ນ ໂດຍສະເພາະຕາມກອງດິນ ຂອງສາລີ ທີ່ເລີ້ມງອກ ແລະ ເລີ້ມອອກຫາກິນ ໃນຍາມແລງ.</p> <p>ລັກສະນະ ແລະ ການທຳລາຍ</p> <p>ກັດກິນໃບ ແລະ ຕົ້ນອ່ອນ ຕະຫຼອດຈົນເຖິງເມັດທີ່ເລີ້ມງອກຂອງສາລີ ເຮັດໃຫ້ຕົ້ນກ້າ ເສຍຫາຍເຖິງຕາຍໄດ້ ຕົ້ນທີ່ລອດຈາກການທຳລາຍຈະແຕກແຫງຢູ່ດ ການຈະເລີນເຕີບໂຕ ເຮັດໃຫ້ສາລີແກ່ພ້ອມກັບຝັກລິບ ຫຼື ບໍ່ຕິດເມັດ.</p> <p>ການແພ່ລະບາດ</p> <p>ພົບການລະບາດໃນທຸກແຫຼ່ງປູກ.</p>	<p>- ຫາກມີການລະບາດ ຮ້າຍແຮງເຊັ່ນ ມີໃບຖືກທຳລາຍ ເສຍຫາຍ 50 % ຂອງຕົ້ນ ປະມານ 30 % ຂອງພື້ນທີ່ປູກ ຈຳເປັນ ຕ້ອງໃຊ້ສານປ້ອງກັນ ກຳຈັດໃຫ້ໃຊ້ຕາມຄຳ ແນະນຳ ໃນສະຫຼາກ ຫຼື ຄຳແນະນຳຈາກ ກົມປູກຝັງ.</p>
<p>ລະບາດຮ້າຍແຮງ ໃນລະດູແລ້ງໂດຍສະເພາະພື້ນທີ່ ທີ່ມີພືດອາຫານຊະນິດອື່ນ</p>	<p>ໜູ (Rats) ເຊັ່ນ ໜູຂີ, ໜູທ້ອງຂາວ ແລະ ໜູພຸກ ເປັນຕົ້ນ</p> <p>ລັກສະນະ ແລະ ການທຳລາຍ</p> <p>ກັດກິນໃບ ແລະ ຕົ້ນອ່ອນ ຕະຫຼອດຈົນເຖິງ ເມັດທີ່ຫາກໍ່ງອກຂອງສາລີ ເຮັດໃຫ້ຕົ້ນກ້າ ເສຍຫາຍເຖິງຕາຍໄດ້ ຕົ້ນທີ່ລອດຈາກການທຳລາຍຈະແຕກແຫງຢູ່ດ ການຈະເລີນເຕີບໂຕ ເຮັດໃຫ້ ສາລີແກ່ບໍ່ພ້ອມກັນ, ຝັກລິບ ຫຼື ບໍ່ຕິດ ເມັດ ແລະ ທຳລາຍໄລຍະ ເກັບກ່ຽວ ຕະກູນໜູພຸກ ກັດເຫງົ້າຕົ້ນໃຫ້ລື້ມ ແລະ ກັດກິນຝັກ, ໜູ ທ້ອງຂາວ ໄດ້ແກ່ ໜູບ້ານທ້ອງ ຂາວ,</p>	<p>ການປ້ອງກັນ, ກຳຈັດ</p> <p>- ວິທີກະເສດຕະກຳ ໄດ້ແກ່ການ ທຳລາຍ ທີ່ຢູ່ອາໃສ</p> <p>- ຊີວະວິທີ ດ້ວຍການຄວບຄຸມ ໂດຍສັດຕູທຳມະຊາດເຊັ່ນ: ນົກເຄົ້າ, ນົກ, ນົກເຄົ້າ ແມວ, ໝາ, ແມວ ເປັນຕົ້ນ ໂດຍວິທີລ້ຽງ ຂະຫຍາຍພັນ ແລະ ນຳໄປປ່ອຍ</p>

	<p>ໝູນາໃຫຍ່, ໝູນານ້ອຍ ແລະ ຕະກູນ ໝູຂີ່ ປົນຕົ້ນກັດແກະຝັກ.</p> <p>ການແຜ່ລະບາດ ພົບການລະບາດໃນທຸກແຫຼ່ງປູກ ແລະ ໂຮງເກັບມ້ຽນ.</p>	<p>ໃນສວນປູກ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ຫາກມີການລະບາດ ຮ້າຍແຮງ ຈຳເປັນຕ້ອງ ໃຊ້ສານ ປ້ອງກັນກຳຈັດ ໃຫ້ໃຊ້ຕາມຄຳແນະນຳ ໃນສະຫຼາກ ຫຼື ຄຳແນະ ນຳ ຈາກ ກົມປູກຝັງ
--	---	---

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ IV ຫົວໜ່ວຍ

ຫົວໜ່ວຍ ແລະ ສັນຍາລັກທີ່ໃຊ້ໃນມາດຕະຖານນີ້ ແລະ ໜ່ວຍທີ່ SI
(International System of Units ຫຼື *Le Systeme International d'Unite`s*) ຍອບຮັບໃຫ້ໃຊ້ໄດ້ມີດັ່ງນີ້:

ລາຍການ	ຊື່ຫົວໜ່ວຍ	ສັນຍາລັກຫົວໜ່ວຍ
ຄວາມຍາວ	ມິນລີແມັດ (millimeter)	mm
	ຊັງຕີແມັດ (centimeter)	cm
	ແມັດ (meter)	m
ອຸນຫະພູບ	ອົງສາເຊວຊຽດ (degree Celsiys)	°C

